

Štórski ŽELEZAR

ŠT. 8 — LETO VIII — 25. VIII. 1968

NOVA LIVARNA - NAŠ PONOS

V SOBOTO, DNE 3. 8. 1968 SO SE V NOVI LIVARNI SPECIALNE LITINE NA PODROČJU ŠTORE II ZBRALI ŠTEVILNI PREDSTAVNIKI GOSPODARSTVA IN DRUŽBENOPOLITIČNEGA ŽIVLJENJA IZ ŠTOR, CELJA IN DRUGIH KRAJEV SLOVENIJE, DA BI PRISOSTVOVALI SVEČANI OTVORITVI NOVEGA ŠTORSKEGA OBRATA LIVARNE SPECIALNE LITINE.

UVODNI POZDRAV IN BESEDO JE POVZEL PREDSEDNIK DSP, TOV. JOŽE LONČARIČ, KI JE MED GOSTI POZDRAVIL PREDSEDNIKA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE, TOV. FRANCA LESKOŠKA IN PREDSEDNICO OS CELJE, OLGO VRABIČ. NA SLAVNOSTI JE GOVORIL TUDI DIREKTOR ŽELEZARNE ŠTORE, TOV. TUGOMER VOGA.

NOVA LIVARNA POMENI V RAZVOJU ŽELEZARNE ŠTORE ENEGA NAJVEČJIH USPEHOV KOLEKTIVA. OBRAT LIVARNE NODULARNE LITINE JE BIL ZGRAJEN Z LASTNIMI SREDSTVI, KAR JE SPRIČO TEŽKIH POGOJEV, V KATERIH SE JE V ZADNJEM ČASU NAHAJALO ŽELEZARSTVO, ŠE TOLIKANJ BOLJ POMEMBNO.

IZ OBŠIRNIH IN IZČRPNIH IZVAJANJ TOV. LONČARIČA, PREDSEDNIKA DSP IN TOV. VOGA, DIREKTORJA PODJETJA, JE MOGOČE DOBITI NATANČNO SLIKO O RAZVOJU, GRADNJI, POMEMBOSTI IN PERSPEKTIVI NOVEGA OBRATA. ZATO SE JE UREDNIŠTVO ŠTORSKEGA ŽELEZARJA ODLOČILO, DA OBJAVI OBA GOVORA V CELOTI Z ŽELJO, DA BI BRALCEM KAR NAJBOLJE PREDSTAVILI TA VELIK IN POMEMBEN DOSEŽEK ŠTORSKIH ŽELEZARJEV.

Albin Miklavc,
fin. direktor

POSLOVNI REZULTATI V LETOŠNEM PRVEM POLLETJU

V sredini tega meseca bodo organi upravljanja obravnavali in dali svojo oceno ter smernice in nadaljnje ukrepe za izboljšanje poslovnih rezultatov, ki smo jih dosegli v letošnjem I. polletju, zato smatramo za pravilno, da z njo seznanimo tudi kolektiv.

Proizvodnja je dosežena v višini 105.052 ton, kar v primerjavi s planom predstavlja 51,09% in v primerjavi s prvim polletjem 1967. leta 109%. Plan so izpolnili in presegli metalurški obrati — elektroplavž, jeklarna in valjar, medtem ko so ostali obrati ostali pod planom. V livarni sive litine je plan dosežen samo z 29,9%, od česar najmanj pri kokilah 27,2% zaradi pomanjkanja naročil, ki so prispela šele v II. kvartalu. Pri strojni litini je plan dosežen z 41,7%, pri nodularni pa 28,8%.

Vzroki neizpolnitve plana ležijo predvsem v pomanjkanju naročil v začetku leta in pa v dejstvu, da se je proizvodnja v novi livarni predvidevala že v mesecu juliju, ki pa se je zakasnila in jo lahko pričakujemo šele v mesecu avgustu.

Plan obdelanih valjev je izvršen s 35,88%. Kot pri kokilah, smo že v razpravi družbenega plana predvideli možnost, da za planirano proizvodnjo ne bo dovolj naročil, katerih trenutno sta-

nje znaša 1.650 ton. Izpad proizvodnje valjev bo potrebno delno nadomestiti s proizvodnjo težke metalurške litine, kar pa se bo dalo izpeljati v večji meri s preselitvijo livarne.

V šamotni je letni plan dosežen s 47,55%, kajti tudi tu zaostajajo naročila za planiranim obsegom zato, ker so naše možnosti za proizvodnjo v zahtevanih kvalitetah preslabe.

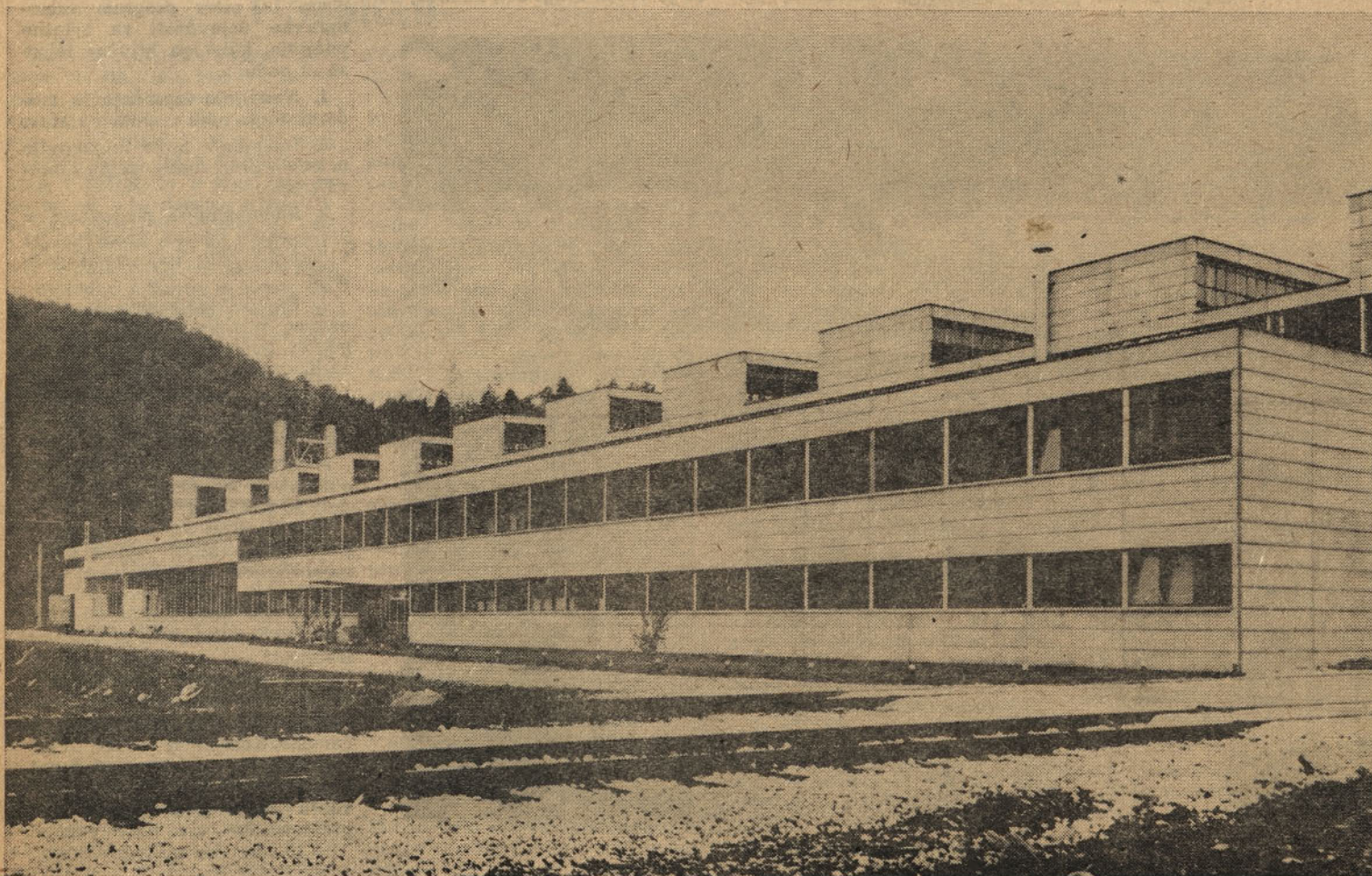
Enako kot skupna proizvodnja je tudi blagovna proizvodnja na nivoju podjetja dosežena s 5,5% in v primerjavi z letnim planom in je višja za 383 ton.

Količinska realizacija je po letnem planu dosežena s 50,3% in je pri elektroplavžu presežena za 13,4%, v valjarni za 1,7%.

Blagovna fakturirana realizacija v vrednosti znaša v I. polletju 56.788.541 din in je v primerjavi s planom dosežena z 48,48%. V lanskem I. polletju je bila realizacija višja za 9,5%, oziroma za 5.272 tisoč din. Pri realizaciji blaga smo pod planom za 878.000 din in pri realizaciji uslug za 906.000 din.

Izvoz je v I. polletju minimalen in znaša pri panogi 114 — vzmetno jeklo le 10.662 dolarjev, pri panogi 117 — livarski izdelki pa 27.328 dolarjev.

(Nadaljevanje na 4. strani)

NOVA LIVARNA - NAŠ PONOS

SLAVNOSTNA OTVORITEV LIVARNE NODULARNE LITINE

GOVOR TOV. PREDSEDNIKA DSP-
JOŽETA LONČARIČA

Tovariši in tovarišice,

člani kolektiva in cenjeni gostje!

Ko začenjam današnjo slovesnost, slovesnost, ki pomeni za štorske železarje pomembno delovno zmago, mi dovolite, da vas vse v imenu delovnega kolektiva Železarne Štore toplo pozdravim. Predvsem bi želel pozdraviti vse tiste, ki imajo kakršnekoli zasluge, da lahko danes slavimo ta praznik, začetek dela nove, ene najbolj modernih livarn nodularne in specialne litine.

Poudaril bi, da je to šele prvi korak na poti, ki si jo je začrtal kolektiv Železarne Štore pred leti, ko je sklenil, po široki razpravi vsega delovnega kolektiva, da bo šel po poti vsejugoslovanske modernizacije in napredka naše družbene proizvodnje, kot družbene preobrazbe. Morda je to eden manjših korakov v našem programu, nam je pa tem ljubši, ker je prvi. Toliko bolj pa smo ponosni na našo livarno, ker je zgrajena z lastnimi sredstvi, ki si jih je kolektiv zavestno odtrgoval iz že tako povsem iztrošenih obratov, da bi si sam zgradil vsaj

začetni start boljših delovnih in življenjskih pogojev.

Lep je izgled prostorov in naprav, ki jih danes tu vidimo. Le težko pa si človek, ki ni spremljal vseh težav pri ustvarjanju tega predstavlja, koliko odrekovanja, samopremagovanja, prelitega znoja, truda, pa tudi ostrih, hudih besed je bilo, predno nam je vse to uspelo. Res je, da smo lahko ponosni, saj se je le malokateri

stojimo pred otvoritvijo. Zato dajem besedo generalnemu direktorju Železarne Štore, da nam v skopih in zato prekratkih besedah vsaj v grobem vse to oriše.

Na današnji dan, ko vključujemo nov obrat v samoupravni mehanizem podjetja, sprejemamo vsi zaposleni v tem obratu obveze, ki niso lahke. Uresničiti napovedane prognoze, je temeljna naloga vodstvenega kadra podjetja in strokovnega kadra, zaposlenega v tem obratu. Uveljaviti moderno

kakšna tla je padel naš vložen dinar in kako se bo ta dinar vračal. Bodoči rezultati dela v tem obratu bodo postali vir ekonomskih analiz za organe upravljanja pri oceni ekonomike. Dolžnost organov upravljanja je, da dajo sicer vsakemu pravočasno priznanje, vendar ne prej, dokler ne bo dosegel napovedanih ciljev v ekonomiki.

Nadaljnjo rekonstrukcijo podjetja izvajamo z dokaj omejenimi finančnimi sredstvi. Jasno nam je, da ne moremo več zategovati pasu pri 30.500 S-din povprečnih osebnih dohodkih v železarni, če jih ima naša panoga 90.000, da ne omenjam drugih panog, predvsem pa osebnih dohodkov v negospodarstvu. Če se gradi socializem za delovnega človeka, potem naj ga gradimo vsi in za vse, predvsem pa industrijskemu delavcu, saj je največ delavcev v industriji, ki pa dostikrat nosi breme, breme instrumentov, ki pogojujejo nedelo. Ne smemo pozabiti, da je življenjsko vezano na Železarno Štore okrog 6.500 ljudi, če računam tudi naše družine. Odgovornost, kako se bo ta kolektiv v Štorah razvijal, je zato temvečja. Jasno nam je, da se moramo še bolj opreti na lastne sile. Izdelati moramo še bolj precizen in oster program samoupravne dejavnosti za celotno podjetje, katerega ključne točke so in bodo:

1. Nadaljnja izgradnja in modernizacija vseh ostalih obratov.
2. Osvajanje nove tehnologije in novih proizvodov, ki jih zahteva tržišče.
3. Racionalnejše poslovanje v proizvodnih enotah, predvsem pa v neproizvodni dejavnosti podjetja.
4. Uveljavljanje demokratične osnove samoupravljanja, da dogovori postanejo čvrsta osnova za afirmacijo strokovnega kadra.
5. Čim tesnejše približevanje načelu nagrajevanja po delu in rezultatih dela v enotah.
6. Uveljavljanje sodobne, že analitsko obdelane organizacije dela za podjetje.

Pred nami je vrsta nalog, ki se jih moramo lotiti vsaj s takim navdušenjem in elanom, kot se je gradil ta-le obrat zadnje tri mesece. Vse napovedane naloge moramo izpolniti, če si hočemo izboljšati naš materialni položaj. Na kakšno pomoč izven kolektiva, ki ne bo slonela na rezultatih lastnega dela, le težko lahko računamo. Teoretični nasveti in napotki, ki jih dobivamo od zunaj, nam le redko koristijo. Pri reševanju naše problematike, kot problematike vse naše panoge, (Nadalj, na naslednji strani)

To je šele prvi korak na naši poti...

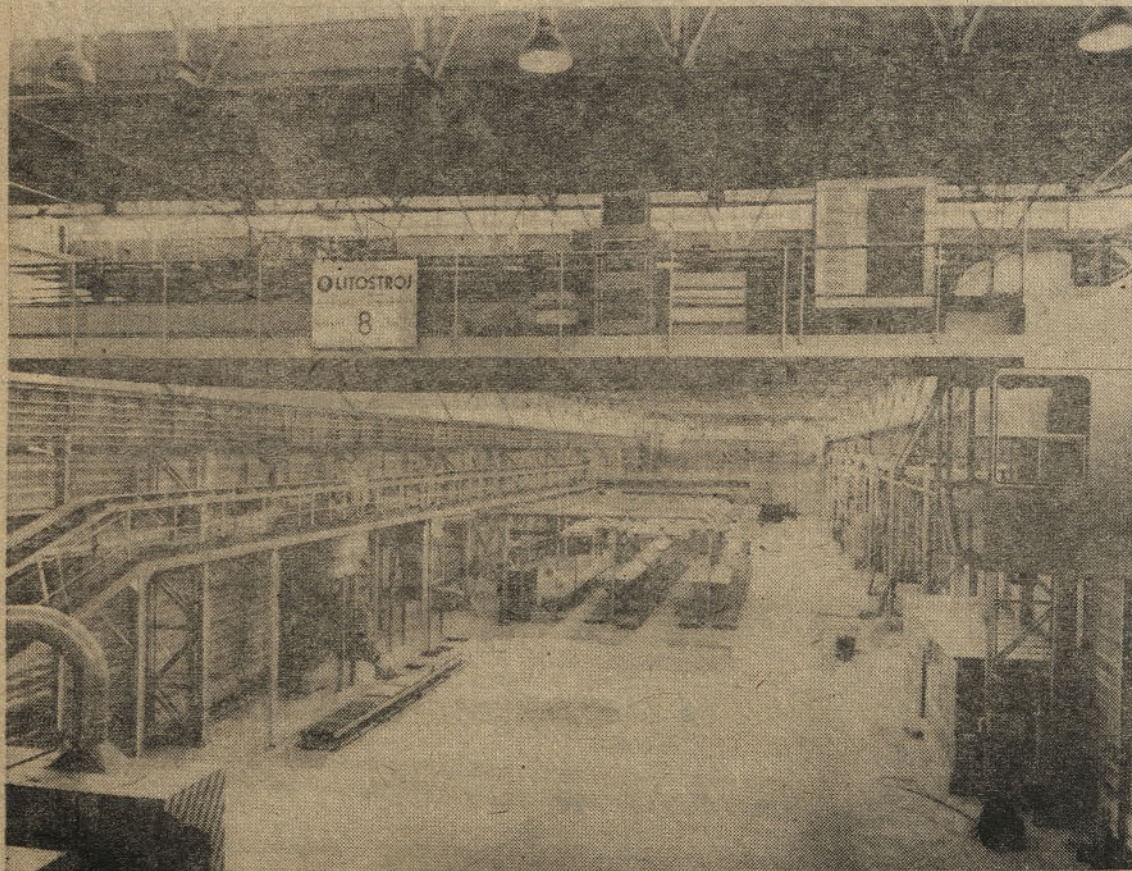
objekt v industriji dogradil brez pomoči družbe, kot se je ta naš. Menim, da je kljub vsem težavam ta naš objekt svetel vzgled čvrstih samoupravnih dogovorov, ki smo jim dostikrat priča v delovnih kolektivih, ne pa vedno tudi na drugih nivojih.

Težko je pojasniti, kako je ta naša livarna rasla, kako so rasli finančni in operativni načrti, kakšna stopnja sodelovanja je bila dosežena med strokovnjaki in izvajalci del — kdo vse ima delovne zasluge, kakšne bodo tehnološke in ekonomske pridobitve delovnega kolektiva, ko

organizacijo dela, sodobno tehnologijo, doseči kvaliteto proizvodov, osvojiti tržišče, to pa je današnje posebno naročilo vsega kolektiva Železarne strokovnjakov, ki bodo vključeni v proces dela nove livarne.

In še to!

Danes je končan samo prvi del naloge, ko vidimo pred seboj podobo nove opremljene livarne. Preko 2.000 članov kolektiva in centralni organi upravljanja v podjetju bodo mirni takrat, ko bodo doseženi napovedani ekonomski učinki. Za nas upravljalce je važen drugi del, namreč, na

Pogled v novo livarno

(Nadalj. s prejšnje strani)
nam niso potrebni samo teoretični napotki, temveč vsestransko angažiranje vseh zunanjih dejavnikov na vseh nivojih.

V integraciji slovenske črne metalurgije vidimo štorski, menim pa, da tudi vsi slovenski železarji, svojo perspektivo, vendar pa ne moremo biti zadovoljni z načinom, kako se k temu vprašanju pristopa in kako se rešuje. Skoraj bo preteklo leto dni, odkar smo pričeli razgovor o integraciji, vendar pa še doslej nismo uspeli razrešiti niti načelnih vprašanj, da bi bila jasna proizvajalcem. Za nas delavce, upravljavce, niso bistvena okvirna vprašanja, pač pa nam je bistvena naša perspektiva, naš materialni položaj, naši delovni in življenjski pogoji, enakopravnost pri upravljanju in odločanju itd.

Nas upravljavce čaka v teh pogojih družbene reforme velika naloga v razreševanju problemov znotraj kolektiva. Vendar pa ne smemo svojih sil usmeriti le na vznotraj, saj se samoupravljanje ne ustavi pri vratih tovarne. Z vsemi silami se moramo boriti za razreševanje družbenih problemov po samoupravljaljski poti tudi na drugih nivojih, saj nam

dostikrat sistemske deformacije ogrožajo eksistenco, kot je bil to primer v lanskem letu, katerih posledice se občutijo še letos.

Ob koncu mi dovolite, da se v imenu vsega kolektiva Železarne Štore in centralnih organov samoupravljanja zahvalim vsem strokovnjakom, izvajalcem del, tako med člani kolektiva, kot drugim sodelujočim, ter vsem onim, ki so kakorkoli sodelovali pri izgradnji tega našega novega obrata, za ves trud, vso skrb in požrtvovalno delo.

Tovariši in tovarišice, člani delovnega kolektiva novega obrata strojne in nodularne litine!

Želim vam v imenu kolektiva cele železarne in centralnega delavskega sveta podjetja, da v novem obratu uspešno in plodno delate, da skrbno upravljate s poverjenimi delovnimi sredstvi in napravami. Rezultati vašega dela naj bodo dodatno potrdilo pravilnosti naše samoupravljaljske poti. Predajem vam ključ in s tem obrat v upravljanje. Predstavnika enote prosim, naj sprejme ključ obrata, ki naj bodo ob enem ključ do najboljših uspehov in lepšega življenja vaše enote in celotnega kolektiva.

BESEDA GLAVNEGA DIREKTORJA, VOGA TUGOMERJA

LIVARNA JE LOGIČNA POSLEDICA NADALJEVANJA LIVARSKE TRADICIJE V ŠTORAH

Izgradnja objekta livarne sive litine ni slučajna, temveč je logična posledica nadaljevanja livarske tradicije v Štorah. O tem nas prepričujejo letnice, ki nam povedo, da je bil pričetek livarstva v Štorah že v letu 1861 in da se od tega datuma naprej, v raznih časovnih razdobjih vrši nenehno širjenje in izpopolnjevanje te dejavnosti. Po osvoboditvi je livarstvo v Štorah doživelo pomembnejši kvaliteten premik, tako glede obsega in preusmeritve proizvodnje. Novo je bila osvojena tehnologija valjev, v zadnjih nekaj letih pa vpeljana tehnologija nodularne litine. Omembe vredno je, da so to tehnologijo osvojili strokovnjaki našega podjetja in je postopek v državi tudi zaščiteno. Opravljenega je bilo veliko dela tako v samem procesu pridobivanja taline, uvedbi ustrezne kaluparske tehnike in osvojitve termične obdelave. Hkrati pa smo postopoma osvajali in širili krog naših odjemalcev.

Vzporedno s tem razvojem je podjetju uspelo širiti tržišče, nismo pa bili zaradi razmeroma nizke strojne opremljenosti sposobni izvršiti močnejši prodor na domačem in tujem trgu. Izgradnja te livarne, ki združuje na eni strani tradicijo livarstva, na drugi strani pa sodoben tehnološki razvoj, nam bo to šele omogočila.

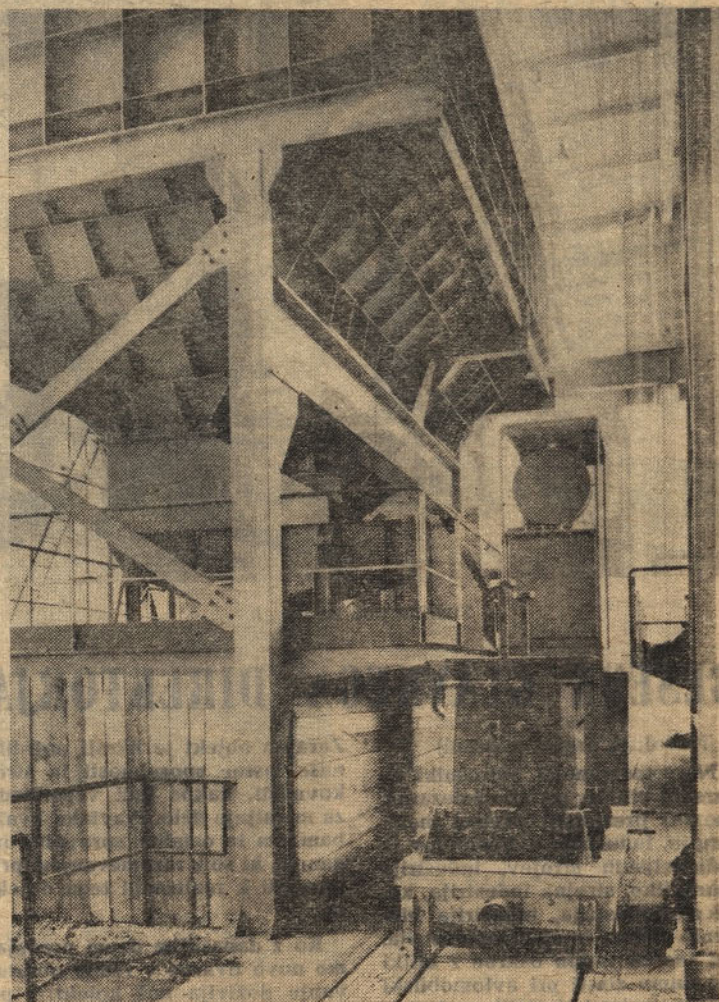
Prav zaradi omenjenih dejstev najdemo opravičilo za vse materialne napore delovnega kolektiva, ki je v svoji orientaciji pri rekonstrukciji in modernizaciji podjetja dal tudi poseben poudarek razvoju livarske proizvodnje.

Novozgrajeni objekt s proizvodno ladjo in aneksom ima skupno izmero 7.700 kvadratnih metrov površine. Od tega odpade na proizvodni del 5.890 kvadratnih metrov in na sanitarni ter ostali del 1.820 kvadratnih metrov. Končna investicijska vrednost tega objekta, vključno s stroški financiranja znaša 2,200 mlrd S-din, in je po strukturi razdeljena tako-le:

	milj.	%
gradbena dela	630	ali 27,4
domača oprema	725	ali 31,5
uvozna oprema	645	ali 28,1
projektiranje, stroški financiranja in ostalo	300	ali 13

Objekt je zgrajen z lastnimi sredstvi podjetja, koristimo le inozemski kredit za uvozno opremo. Slednjega bomo odplačevali z ostvarjenim izvozom.

V I. fazi je zgrajena samo ena proizvodna ladja z zaokroženim tehnološkim procesom. Tehnološki proces je sodobno urejen z mehaniziranimi napravami za serijsko proizvodnjo. Tehnološka

Bunkerji in tehtalni voz v livarni

pot v livarni nodularne litine se prične z mehanizirano pripravo vložka v skladišču surovin. V skupini talinskih agregatov sta dve kupolki na vroči zrak s kapacitetami po 4 tone tekočega železa na uro ter dve mrežni frekvenčni indukcijski peči z nominalno kapaciteto 4 tone. V teh pečeh bo možno litino pregrevati do 1600 stopinj C ter jo bo mogoče legirati. V livarni je zelo smotno razmeščena vsa priprava peska z mehaniziranim kaluparjenjem in transportom vseh materialov, jedrarna, čiščenje ulitkov ter skladiščenje gotovih izdelkov. Posebno so bili pri projektiranju nove livarne upoštevani delovni pogoji v tem obratu, ker se z dobrim sistemom prežacevanja in transporta materialov zmanjšuje nevarnost obolenj.

V sedanji stari livarni proizvajamo strojno in nodularno litino okoli 3000 ton letno, nova bo sposobna izdelati v prvi fazi 6.000 ton različnih ulitkov letno, predvsem serijske proizvodnje. Znano je, da se livarne s proizvodnjo nad 5.000 ton letno lahko primerjajo v svetovnih razmerah.

Proizvodni program bo obsegal različne odlitke za avtomobilsko, motorno industrijo, industrijo poljedelskih strojev ter še celo vrsto drugih industrijskih vej, ki zadnji čas čedalje bolj uporablja

odlitke iz nodularne litine namesto temprane oz. jeklolitine.

V sami tehnološki zasnovi moramo poudariti, da so sodelovali strokovnjaki Železarne Štore, kjer smo s pridom uporabili vse dosedaj znane tehnološke izkušnje skupno s podjetjem GHW.

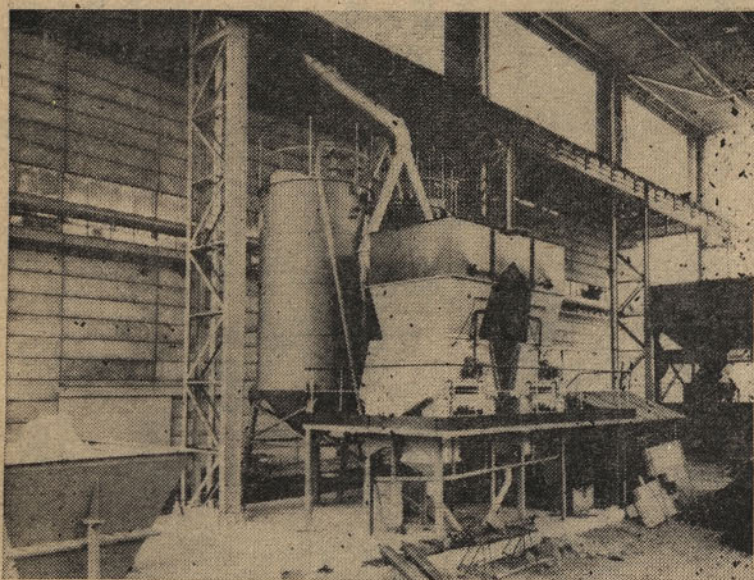
V gradbenem delu je projekt zasnovan tako, da ga je moč razširiti ob razmeroma nizkih stroških ter razvijati kapacitete skladno s potrebami trga. Razumljivo je, da bodo tudi v tem obratu potrebne še manjše izpopolnitve v opremi, zlasti kar zadeva kaluparjenje in čiščenje odlitkov.

EKONOMIKA IN TRŽIŠČE

Če računamo novo proizvodnjo po sedaj veljavnih svetovnih cenah in upoštevamo projektirane kapacitete, ima možnost obrat osvariti 2 milijardi 300 milijonov S-din realizacije. Pri tem predvidevamo, da bi se osvaril dohodek 584 milijonov S-din, pri čemer računamo povprečne OD pri polni kapaciteti 100.000 S-din na zaposlenega.

V dveh izmenah bo zaposlenih 215 ljudi, produktivnost pa je računana z 28 ton na zaposlenega pri sedaj znanem programu.

(Nadalj. na naslednji strani)

Sušilna peč za pesek

BESEDA GLAVNEGA DIREKTORJA

(Nadalj. s prejšnje strani)

Najpomembnejši potrošniki li-varskih ulitkov so naše železarnе, rudniki premoga, barvana metalurgija, industrija avtomobilov in poljedelskih strojev, industrija hidravlike, strojna industrija, kemična industrija, industrija hladilnih naprav in elektroindustrija. Na znaten vzpon oskrbe z ulitki računamo zlasti pri avtomobilski industriji in industriji motorjev ter v strojni industriji.

Dosedanji izvoz naših odlitkov je bil usmerjen zlasti v Zahodno Nemčijo, Italijo ter Švedsko. Ta tržišča mislimo še razširiti, ker zato obstoja sedaj ugodnejši pogoji, tako kvalitete in serijske proizvodnje.

Pri izgradnji objekta so sodelovali naši priznani projektanti in izvajalci. Posebno sem dolžan izreči zahvalo našim poštvalnim sodelavcem vseh delavnic, mehanične delavnice, energetskega oddelka in konstrukcijskega biroja ter UOS, za opravljeno veliko delo v projektiranju, izdelavi in montaži opreme ter instalacij.

Zgrajen objekt je hkrati potrdilo naše lastne sposobnosti in strokovnosti, kakor tudi vzpodbuda za nadaljnje delo. Pravtako hvala bančnim in ostalim upravnim organom, ki so z razumevanjem pripomogli k realizaciji tega objekta.

Ko z današnjim dnem predajamo novo livarno v redno obratovanje doživlja naš kolektiv, po večletnih naporih trdega dela in določenega odpovedovanja v materialnem pogledu, lep delovni uspeh. V resnici smo lahko ponosni, da smo bili vztrajni in da smo v razmeroma težkih pogojih ostvarili del našega programa pri modernizaciji podjetja in s tem dosegli nove možnosti za poboľšanje materialnega položaja podjetja. S tem delovnim uspehom pa hkrati najlepše manifestiramo svoj pozitivni delež v izgradnji naše socialistične skupnosti.

Delovnemu kolektivu livarne, ki sprejema obrat v upravljanje, pa naj veljajo najlepše želje za plodno in srčno delo.

KOMPASOVI IZLETI

Za jesen Vam je podjetje »KOMPAS« Celje pripravilo obilico potovanj in izletov, tako po domovini, kakor tudi na tuje. Potovanja so zanimiva, dobro organizirana, predvsem pa cenena.

Naj opozorimo na naslednje jesenske izlete:

Budimpešta — dvodnevni izlet 270,00 N-din,
Trbiž-Beljak-Celovec —

enodnevni izlet 80,00 N-din,
Trst — enodnevni izlet 56,00 N-din,

Dachau — trodnevni izlet 320,00 N-din.

Prijave sprejema »KOMPAS« Celje Tomšičev trg 1, telefon št. 23-50 vsak dan od 7.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure, kjer Vam bodo postregli z vsemi podrobnostmi.

Poslovni rezultati v prvem polletju

(Nadalj. s 1. strani)

Minimalni izvoz je predvsem posledica spremenjenih tržnih pogojev, nesprejemljive konkurenčne cene, ki so znatno iznad proizvodnih stroškov.

Znaten delež v realizaciji prvega polletja predstavljajo višje dosežene prodajne cene od planiranih v skupnem ca. 3 milj. din. Vzroki za letošnji slabši efekt so bili že predvideni z družbenim planom in so po rezultatih iz I. polletja pretežno v tem, da dosežemo slabši asortiment kvaliteten jekel, da v začetku leta nismo imeli dovolj naročil za kobile, da so manjše potrebe po valjih in da konkurenca pri šamotnih izdelkih pritiska cene navzdol.

V I. polletju je železarnae fakturirala kupcem 56.878 tisoč din, medtem ko je v istem obdobju prejela 53.963 tisoč din plačane realizacije, oziroma 95%. Železarna je od kupcev prejela 50% plačane realizacije po redni poti na žiro račun, medtem ko smo dosegli s kompenzacijami in asignacijami 29% in s kliringom 21%.

Ugodnejši rezultat plačane realizacije je pripisati kliringu, saj smo z zakonom o medsebojnem pobotanju terjatev in obveznosti pridobili 11.417 tisoč din plačil, ki bi jih sicer brez kliringa ne prejeli.

Poslovni stroški se v primerjavi s celotnim dohodkom za 0,2% višji, medtem ko smo v planu računali, da bodo toliko nižji od celotnega dohodka, da bomo ostvarili še 1% za sklade.

Stroški obratovne in upraviteljske prodajne režije (splošne režije) so sicer v mejah plana, vendar bi izpad proizvodnje v livarnah moral vplivati na znižanje nekaterih skupnih stroškov surovin in materiala, materiala za vzdrževanje, popravila, tujih storitev in uslug. Vsled tega se nam tudi javljajo zvišanja lastnih cen, ki so v I. polletju povečane za 3,27 milij. din.

V I. polletju je bilo izplačanih v primerjavi s planom 52% neto osebnih dohodkov ali 10.012 tisoč din ali bruto 15.322 tisoč din.

Povprečni osebni dohodek na delavca z vsemi izplačili je dosežen z 817,29 din in je v primerjavi z izplačilom istega razdobja preteklega leta nižji za 1,1%. V primerjavi s povprečjem leta 1967 so povprečni osebni dohodki na vsa izplačila višji za 1,4%.

Najznačilnejši vrednostni podatki o rezultatih poslovanja so naslednji:

Celotni dohodek znaša	Indeks I. polt. 1967 : 1968	V 000 din
55.058	114	
Materialni stroški	35.368	122
Amortizacija	2.595	121
Porabljena sredstva	37.963	122
Neto produkt	17.096	100
Dohodek	14.136	96
Del dohodka za OD	13.832	120
Izplačani neto OD	10.112	97
Razporejeni dohodek	14.513	98
Izguba zaradi nekritih OD	— 37,6	
(lan. leto + 2.632)		
Število zaposlenih	2.058	97
Celot. dohodek na delavca	26.753	117
Doh. za razdel. na del.	6.869	98
Neto produkt na del.	8.307	103
Udel. doh. za razdel. v neto prod.	82,7	96
Udel. bruto OD v doh. za razdel.	102,7	125

Rezultati poslovanja nam kažejo, da je podjetje celotni dohodek v primerjavi s preteklim letom sicer povečalo za 14%, vendar je pri tem neto produkt ostal na istem nivoju, kot v enakem obdobju preteklega leta, oziroma se je na delavca povečal le za 3%.

Porabljena sredstva so se dvignila za 8% več, kot celotni dohodek, kar je vplivalo, da je dohodek za razdelitev v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta za 4% nižji.

Na znižanje dohodka pa vpliva tudi povečane družbene obveznosti, ki so v primerjavi s I. polletjem preteklega leta povečale za 641 tisoč din. Ta povišanja so zaradi povečanih dajatev bankam — obkosti za najemanje kreditov, ki se jih je podjetje moralo posluževati zaradi izredno nizke likvidnosti, da smo lahko normalno poslovali in nadaljevali rekonstrukcijo železarnе.

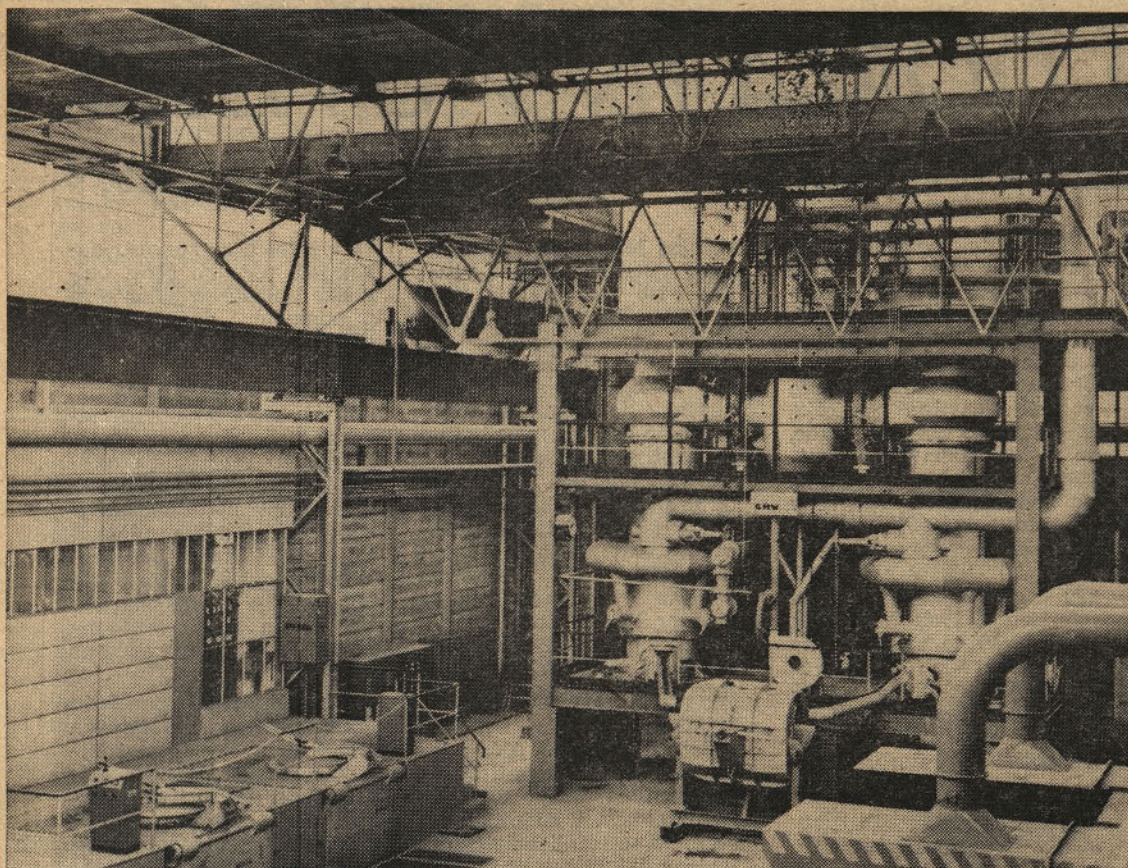
Povišanja so tudi pri obrestih od poslovnega sklada, povišanja zavarovalnih premij, dodatnega prispevka za socialno zavarovanje in prispevka za zemljišče.

Končni poslovni rezultat merjen skozi dosežen dohodek za razdelitev nam kaže negativen finančni rezultat in da je ostalo iz doseženega dohodka nepokritih izplačanih osebnih dohodkov za 376.325 din.

Enako kot naše podjetje sta tudi železarni Jesenice in Ravne končali z negativnim finančnim rezultatom, ki pa je daleč višji od našega.

Nedvomno obstojajo še v našem podjetju določene rezerve tako pri povišanju proizvodnje, iz-

(Nadalj. na naslednji strani)

Pogled na talilne agregate

RAZMISLIMO MALO O TEM

Letos proslavljamo 15-letnico krvodajalstva pri nas, prostovoljnega krvodajalstva. Znano nam je, kako dragoceno zdravilo je kri, zaenkrat še nenadomestljivo, koliko ponesrečencev in težkih bolnikov čaka na kri požrtvovalnih krvodajalcev, koliko ljudi, ki jih je rešila darovana kri, je na tihem hvaležno številnim darovalcem te najdragocenejše tekočine za naše zdravje in pomoč v kritičnih trenutkih. V letu 1967 je darovalo v celjski občini 2.715 krvodajalcev 788 litrov krvi, v prvem tromesečju letos pa že 784 občanov 215 litrov krvi. Kar lepe številke. Toda... Celjska bolnišnica porabi letno okrog 1.500 litrov krvi za zdravljenje bolnikov in ponesrečencev, za kar je potrebno do 6.000 krvodajalcev! Če primerjamo prve in nato druge številke, vidimo, da čaka aktiviste Rdečega križa in vseh humanitarnih organizacij in društev še veliko dela, da bi lahko na celjskem območju zbral dovolj krvi in ne bi bila celjska bolnišnica več vezana na dobavo prepotrebne krvi iz transfuzijskih zavodov v Mariboru ali Ljubljani, kamor se zateče v nujnih primerih, ko tudi pozivi krvodajalcem po radiu ne naletijo na zadosten odziv. Predvsem na vasi je še premalo krvodajalcev. Sedanji krvodajalci so namreč v pretežni večini fizični delavci. Med kolektivi, kjer ni fizičnih delavcev, je

število krvodajalcev minimalno. No, pri nas v železarni lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je tudi med tehničnim in administrativnim osebjem zelo veliko krvodajalcev. Med kolektivi celjske občine je naše podjetje na drugem mestu, takoj za Cinkarno. Ob letošnjem Dnevu krvodajalcev je prejelo zopet lepo število krvodajalcev odličja in diplome za svoje človekljubno poslanstvo.

Podeljenih je bilo

19 diplom za 20-krat darovano kri, v ŽS 3;

79 zlatih značk za 10-krat darovano kri, v ŽS 13;

in 195 srebrn. značk za 5-krat darovano kri, v ŽS 22.

To so torej novi odlikovanci, med katerimi je tudi dosti mladih ljudi, kar je posebno razveseljivo.

Pričakujejo še več aktivistične vneme za pridobivanje novih darovalcev krvi. Ob letošnjem Dnevu krvodajalcev je občinski zbor Rdečega križa v Celju priredil za odlikovanje zopet izlet v Logarsko dolino, ki se ga je udeležilo tudi lepo število odlikovancev iz Štor. Žal je deževje skazilo dopolne izlet do slapa Rinke, zato pa je bilo veselo razpoloženje po kosilu v Solčavi neskaljeno. Odlikovancem čestitamo z željo, da pridobijo tudi oni še več darovalcev krvi.

R. U.

DELOVNO DOLŽNOST SO PREKRŠILI

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v mesecu juliju 1968 enkrat sestala in obravnavala tri primere. V enem primeru je izrekla opomin kot najmilejši ukrep.

Hujše sta prekršila delovno dolžnost in bila kaznovana:

— zadnjim javnim opominom:

1. ŽLENDER JOŽE, iz elektroplavža, je dne 14. 6. 1968 na popoldanski izmeni samovoljno upravljal z no-

vim žerjavom, čeprav nima izpita za žerjavovodjo in je pri manipulaciji naletel z žerjavom v odbijače, kar je imelo za posledico, da se je izkrivil ščit pred kabino — zadnji javni opomin.

2. ZDOLŠEK JAKOB, iz elektroplavža — aglomeracija, je dne 30. 6. 1968 prišel na delo v vinjenem stanju, zaradi česar je bil tega dne nesposoben za delo in ga je mojster odstranil z dela — zadnji javni opomin.

Iz pisarne pravne službe

POSLOVNI REZULTATI

(Nadalj. s prejšnje strani)
boljšanju izplenov, zniževanju izmečkov, vendar nam vsi ti ukrepi bistveno ne bodo izboljšali položaja, če se istočasno tudi ne bodo rešile zahteve črne metalurgije, da se družbene obveznosti podjetjem, ki se nahajajo v rekonstrukciji, znižajo oziroma oprosti-jo.

Popolnoma se pridružujemo ugotovitvam in zahtevam, ki so jih postavili organi upravljanja Železarne Ravne in naslovili merodajnim forumom v reševanje, da je skrajni čas pričeti z reševanjem nastalega neugodnega finančnega položaja slovenske črne metalurgije.

Zahteve podjetij slovenske črne metalurgije so naslednje:

1. Hitro in učinkovito je pristopiti k spremembi obdavčevanja dohodkov prebivalstva, znižati prispevke na osebne dohodke in vpeljati progresivno obdavčitev družinskih dohodkov.

2. Podjetja črne metalurgije je vsaj v težkem prehodnem obdobju do 1971 oprostiti plačila obresti na poslovni sklad.

3. Vse idustrijske veje bazične industrije se mora začasno oprostiti prispevka za mestna zemljišča.

4. Železarne je začasno oprostiti plačila prispevka v republiški vodni sklad.

5. V interesu zadrževanja in povečanja obsega izvoza je za premostitev carinskih in drugih ovir povečati retencijske kvote in izvozne premije prodaje na konvertibilna področja.

6. Naknadno naj se skladno s podražitvami odobri povečanje kredita za trajna obratna sredstva. (Zahteva pri SGB in JIB v aneksu III. investicijskega programa od aprila 1966.)

7. Z odobritvijo dodatnih dolgoročnih kreditov za trajna obratna sredstva je zmanjšati visoke obremenitve s kratkotrajnimi krediti in zamudnimi obrestmi. (Vloga železarn SRS na UO republiškega sklada skupnih rezerv z dne 8. 7. 1968.)

8. Podaljšajo naj se vračilni roki investicijskih kreditov pri JIB od 10 na 15 let (vloga št. 126/63 z dne 11. 5. 1963) in pri KBHL od 8 na 10 let. (Zahtevek je vsebovan v enotnem investicijskem programu železarn SRS.)

9. Vse vročitve za udeležbo pri kreditiranju investicij KBHL je uporabiti za znižanje dolga.

10. Zmanjšati je treba interaklarne obresti, ki so posledica zavlačevanja sklenitve kreditne pogodbe, izdaje komercialnih soglasij in preizkih letnih trans.

11. Odpraviti je nemir, zvezan s stalnim napovedovanjem podražitev surovin, energije, transportnih uslug in drugo ter taka ukrepanja sprejemati le sočasno z odobritvijo povišanja cen izdelkom črne metalurgije.

JEKLO DOMA IN V SVETU

JOHNSON NAPOVEDAL BOJKOT AMERIŠKIH JEKLARN

Sporazum s sindikalnimi organizacijami glede socialnega položaja delavcev v jeklarnah in železarnah je v Ameriki odstranil nevarnost pred veliko stavko. Kljub temu se je položaj zaostрил po drugi poti. Velike jeklarne, predvsem U. S. Steel Corp., Bethlehem Steel Corp. in Republic Steel Corp. so namreč povprečno zvišale ceno jekla za 5 odstotkov, medtem ko je predsednik republike Johnson s svojega posestva v Texasu v odgovor izdal nalog, naj vladne ustanove ne kupujejo jekla od jeklarn, ki so zvišale ceno.

Prevladuje mnenje, da je položaj na trgu z jeklom takšen, da se bodo jeklarne morale vdati. Jekla je namreč na ameriškem trgu mnogo. Iz strahu, da bo proizvodnja jekla padla — v primeru namreč, da pride do velike stavke železarjev — so si ameriški potrošniki že mesece in mesece nabavljali velike količine jekla tudi iz tujine. Tako so ravnale tudi avtomobilске tovarne. Potrošniki imajo velike količine blaga na zalogi. Poleg tega so ameriški izvedenci mnenja, da bo prav kmalu uvoz jekla iz tujine in sicer iz Japonske in zahodne Evrope dosegel višek. Uvoz je tako visok, da je morala Johnsonova vlada zaprositi izvozne države, tako tudi Japonsko, naj prostovoljno skrajšajo izvoz v Združene ameriške države, da bi ameriška vlada ne bila prisiljena kontingirati (omejiti) uvoza.

Avtomobilске tovarne bodo skrajšale nakupe jekla, ker so z njimi močno založene. To velja zlasti za General Motors Corp., ki bo v prihodnjih 6 mesecih skrajšala nabavo jekla za eno tretjino; Ford in Chrysler bosta v prihodnjih 4 mesecih skrajšala nabavo jekla za polovico.

Značilno je, da bodo tudi tovarne jekla same skrajšale proizvodnjo, in sicer nekatere celo za polovico. Nekatere bodo ugasnile po več visokih peči, tako npr. bo Pittsburg Steel ustavila pogon v obratu Monessen v eni peči ter začasno poslala na dopust 350 delavcev od skupnega števila 3400.

Spričo takšnega položaja na trgu se bodo jeklarne po vsej verjetnosti morale vdati pritisku vlade. Njen bojkot utegne imeti hude posledice za jeklarne, katerim bi izostala naročila državnih podjetij. Civilna podjetja, ki delajo po naročilu vlade, so to leto nabavila 4,5 milijona ton jekla; računajo, da bodo državne nabave v naslednjih mesecih tega leta dosegle nič manj, kakor 3,7 milij. ton v vrednosti 600 milij. dolarjev. Zgledu omenjenih treh največjih jeklarn, ki so zvišale ceno jeklu, so sledile še druge velike jeklarne, kakor National Steel Corp., Crucible Steel Corp. in Jones and Laughlin Steel Corp.

NISO VSE JEKLARNE ENAKO POVIŠALE CENE JEKLU

Položaj ameriške vlade nasproti jeklarnam olajšuje tudi dejstvo, da je doslej samo pet velikih jeklarn zvišalo ceno jeklu za 5 odstotkov, in sicer so to Bethlehem Steel Corp., Republic Steel Corp., Inland Steel Co., Pittsburgh Steel Co. in Phoenix Steel Corp. Bolj previdne so bile druge vodilne ameriške jeklarne, ki so zvišale ceno samo posameznim vrstam jekla, in sicer je takšnih enajst. Med temi je največji ameriški jeklarski koncern United States Steel Corp., ki je zvišal svojo ceno samo za 2 odstotka.

ZA KOLIKO SO BILE ZVIŠANE PLAČE

Povprečno zvišanje plač ameriških delavcev v železarnah in jeklarnah v smislu najnovejšega dogovora med sindikalnimi organizacijami in jeklarnami, znaša prvo leto 8%; v poznejših letih bo povšek upadel ter bo znašal okrog 6% na leto. Gre za povšek samih plač pa tudi za izboljšanje socialnega zavarovanja.

IZBOLJŠANJE POLOŽAJA BELGIJSKEGA JEKLARSTVA

Na tiskovni konferenci v Luksemburgu, ki jo je sklical jeklarska družba Arbed, je predsednik upravnega odbora izjavil, da se je

položaj jeklarstva v Belgiji sicer nekoliko izboljšal, vendar niso razmere na tem področju še ugodne. Edino obrati, ki so res sodobno in racionalno urejeni, lahko uspevajo. Neki belgijski izvedenec je ugotovil, tako poročajo listi, da morajo tudi belgijske jeklarne upoštevati ameriške izkušnje, da postanejo lahko donosna samo tista podjetja, katerih zmogljivost znaša 8 do 10 milijonov ton. Nekatere nemške jeklarne, kakor Thyssen Hütte, so to zmogljivost že dosegle, na drugi strani se italijanske in nizozemske jeklarne že približujejo.

Belgijska družba Arbed je pričela izvajati investicijski program, ki obsega 8 milijard frankov. V zadnjih mesecih so se tečaj belgijskih jeklarn dvignili za 40%, toda v obdobju 1964–1966 so padli na belgijskih borzah za 70%. Proizvodnja v belgijskih jeklarnah je napredovala lani za 9,2%, letos pa bo po vseh verjetnostih za 19%. Tako bodo Belgijci dosegli nov rekord 114 milijona ton. Pričel je obratovati nov kombinat Sidmar.

Po poročilu skupine belgijskih jeklarn (Hauts Fourneaux et Acieries belges) se je položaj jeklarn izboljšal zato, ker je bilo mogoče ne-

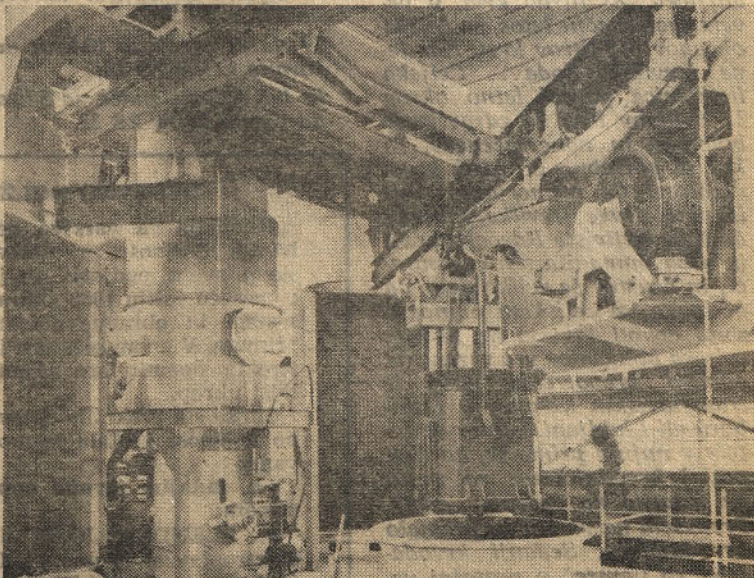
katere fosfatne rudnine nabavljati po nižji ceni; belgijske oblasti so poleg tega pripomogle, da jeklarne lahko kupujejo koks na osnovi ameriških cen.

V zadnjih letih je bil položaj belgijskih jeklarn tako slab, da tri največje jeklarne, ki proizvajajo 80% vse belgijske proizvodnje in niso 5 let plačevale dividend. Na belgijsko industrijo pritiska prevelika svetovna zmogljivost. Zato polagajo Belgijci svoje upe v načrte, da bi se svetovna proizvodnja sporazumno skrajšala.

V belgijskih železarnah in jeklarnah je nameščenih 56.000 delavcev in uradnikov. Kaže, da poziv ameriške vlade, naj bi tudi izvozniki sami skrajšali izvoz v ZDA, ne bo prizadel Belgije, ki v veliki meri izvažajo jeklo v Ameriko.

A. M.

**DOPIŠUJTE
V SVOJE
GLASILO**

Zakladalna naprava kupolk

PREMIJE — DA ALI NE

Premije so predvsem dopolnilna oblika nagrajevanja, ki se lahko več ali manj uspešno uporablja v vsakem izmed obstoječih osnovnih klasičnih in tipičnih jugoslovanskih sistemov nagrajevanja, kot so:

- osebni dohodek po času,
- osebni dohodek po učinku (norme in akordi),
- osebni dohodek po enoti izdelka,
- osebni dohodki po sistemu kompleksnega nagrajevanja — dohodku.

Vsakem od naštetih sistemov nagrajevanja moramo pravilno določiti osnovno obračunsko postavko, ki se določi po vrsti in težini dela ter ostalih delovnih pogojih vsakega delovnega mesta. Poznamo osnovne obračunske postavke za redno delo in dopolnilne obračunske postavke za obračunavanje nadurnega dela, dela ob praznikih, delo ponoči, razno nadomestilo osebnih dohodkov ob državnih praznikih, dopust, bolezen ter premije. V našem podjetju so osnovne obračunske postavke za redno delo določene na podlagi analitične ocene delovnih mest v razponu 1 : 5,2. Dopolnilne obračunske postavke pa so urejene s pravilni-

kom o oblikovanju in razdeljevanju sredstev za osebne dohodke. Kot osnova za dopolnilne obračunske postavke služijo procenti dodatkov in razna poprečja osebnih dohodkov iz preteklih obdobj.

Ravno tako moramo določiti kriterije, osnove, merila in upravičenosti premij. Premijskega nagrajevanja zaenkrat v podjetju nimamo. Pred leti smo opustili premije kot dopolnilno obliko nagrajevanja. Zakaj? Predvsem zato, ker so bili kriteriji in osnove zelo subjektivizirane, kar je premije v kolektivu kompromitiralo.

S premijami lahko odpravljamo pomanjkljivosti osnovnih sistemov nagrajevanja, predvsem pri sistemu nagrajevanja po času, učinku in sistemu nagrajevanja po enoti izdelka.

OSEBNI DOHODEK PO ČASU

Osnova za določanje osebnih dohodkov v tem sistemu so opravljene ure dela. Značilno zanj je, da je delavec nagrajen po številu opravljenih ur, ne da bi ugotovljali rezultate dela, ki so bili doseženi v teh urah. Zato ta sistem ne stimulira delavcev k večji storilnosti in boljši organizaciji dela, temveč počiva na

kontroli prisotnosti pri delu in delno zavesti delavcev. Po teh značilnostih bi lahko dejali, da je to zastarel način nagrajevanja. Premije v takem sistemu lahko učinkovito uporabimo za stimulacijo količine dela in stroškov proizvodnje.

OSEBNI DOHODEK PO UČINKU

Osnova za to nagrajevanje je količina opravljenega dela, ki se lahko določa po normah ali pa v akordu. Norme so lahko količinske ali časovne, pač po tem, ali je določena količina izdelkov, ki jih je treba izdelati v predvidenem času, ali pa je določen čas za izvršitev določene delovne operacije, dela ali pa celotnega izdelka. Nagrajevanje po učinku se prav lahko izrodi v velik obseg slabo opravljenega dela, če istočasno s kvantiteto ne upoštevamo tudi kvaliteto dela. Premije pri tem sistemu nagrajevanja lahko pripomorejo k izboljšanju kvalitete izdelkov, znižanju stroškov ter racionalni uporabi delovnih sredstev.

OSEBNI DOHODEK PO ENOTI IZDELKA

To je posebna vrsta skupinskega nagrajevanja, ko nam kot merilo za nagrajevanje služi delovni učinek neke delovne enote podjetja. Ta način ugotavljanja osebnih dohodkov smo pri nas imeli predvsem zato, da bi kolektiv — enote, zainteresirali za povečan obseg proizvodnje in s tem za znižanje fiksnih stroškov proizvodnje. Osebni dohodek delavcev je tu odvisen od:

- količine izdelkov ali obsega storitev in
- tarife osebnih dohodkov po enoti izdelka ali storitve.

Nagrajevanje po enoti izdelka je pozitivno vplivalo na zvišanje količine proizvodov, toda zaradi pretežnega poudarka na količini je zelo pogosto trpela kvaliteta. Tudi v tem sistemu nagrajevanja lahko premije prispevajo k boljši kvaliteti dela in znižanju stroškov proizvodnje.

OSEBNI DOHODEK PO SISTEMU KOMPLEKSNEGA NAGRAJEVANJA — DOHODKA

Že sam naziv »kompleksno« nam pove, da je to nagrajevanje odvisno od več elementov, in sicer:

- od uspeha delovne enote,
- od uspeha podjetja kot celote ter
- uspeha delavca na delovnem mestu.

Sistem kompleksnega nagrajevanja omogoča:

- večji interes delavcev za probleme proizvodnje,
- vestnejše delo in s tem višjo proizvodnjo,
- boljše kvaliteto in nižje stroške proizvodnje,
- večje zanimanje za poslovni uspeh podjetja in enote, saj je od

tega uspeha odvisen tudi osebni dohodek delavca,

— večjo povezanost kolektiva, boljše disciplino in odgovornost za izvedbo nalog v podjetju,

— krepitev materialne osnove decentraliziranih enot.

Da bi kompleksno nagrajevanje doseglo svoj namen, morajo biti:

— pravilno določeni kriteriji za vrednotenje opravljenega dela (obračunske postavke),

— pravilno določeni normativi materiala in delovnega časa,

— pravilno sestavljen predračun stroškov poslovanja,

— dobro organizirana evidenca stroškov in dohodkov po delovnih enotah,

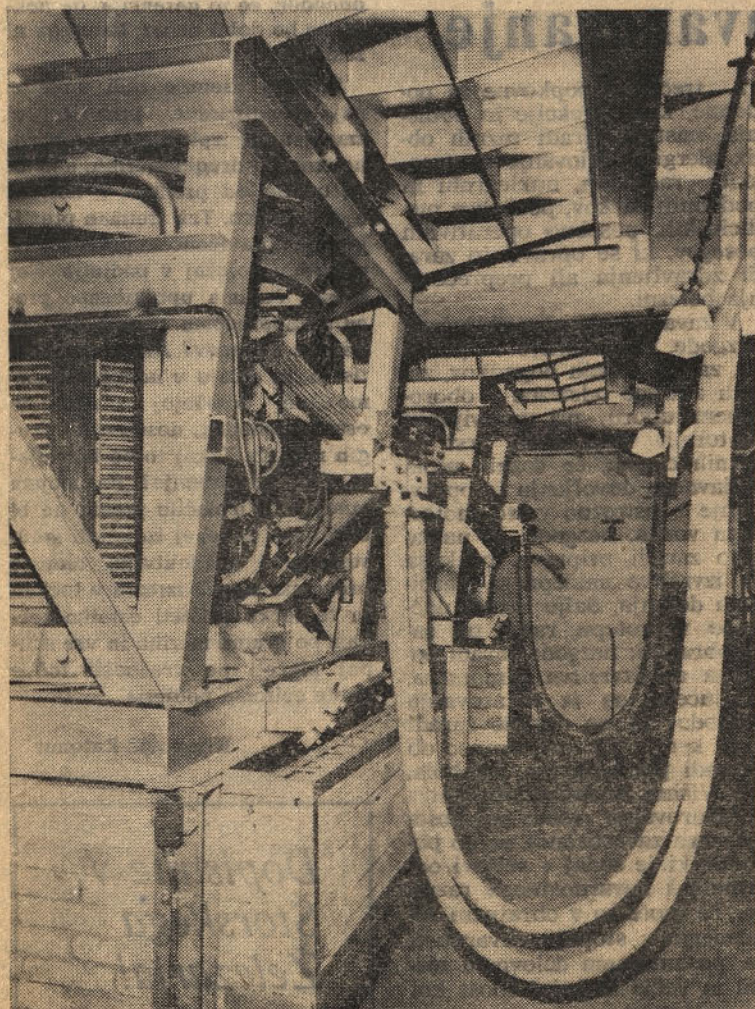
— pravilna evidenca prometa med enotami s pravilno določenimi cenami za vrednotenje polizdelkov, izdelkov in storitev.

Pri nagrajevanju po sistemu dohodka je vprašanje, koliko premije lahko vplivajo na boljše delo, ker dohodkovni sistem zajema vse elemente dobrega gospodarjenja.

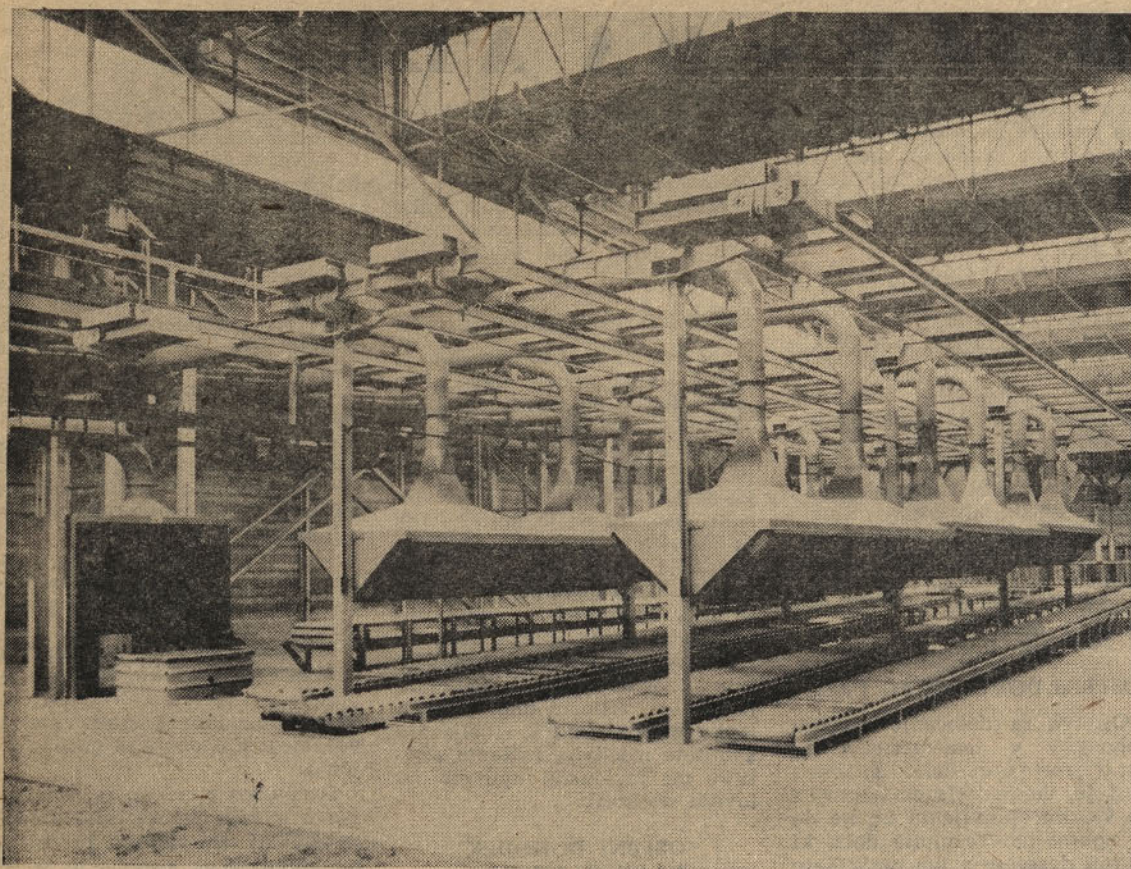
Danes, ko ponovno razpravljamo o uvedbi premij, smo dolžni upoštevati vse slabosti preteklega premijskega sistema in spremembe, ki so zadnja leta nastale v našem podjetju. Razpon 1 : 5,2 dovolj stimulira vse zaposlene. Če bo dohodek raste, bodo rasti tudi vsem osebni dohodki v razmerju 1 : 5,2. V nasprotnem primeru bo premiranje povečalo sedanjí razpon, kar v sedanjí situaciji po smernicah predsedstva in centralnega komiteja ZKJ in Kongresa sindikatov ni zaželeno. Pri razpravi o uvedbi premij moramo pač upoštevati, da vsi zaposleni ne bodo delali v akordu ali normi, še manj pa jih bo zajeto s premijami. Še danes imamo precej delavcev, ki zaslužijo mesečno samo ca. 500 do 550 din. Razumljivo je, da ti delavci ne bodo navdušeni za premije, oziroma za bilo kakšno prerazdelitev sredstev za osebne dohodke v njihovo škodo. S premijami nagrajujemo ali posebna prizadevanja ali še bolje, posebne uspehe. Za take dosežke, kjer gre za posebne uspehe in prizadevanja (racionalizacije in izboljšave), nagrajujemo zaposlene po Pravilniku o racionalizacijah in izboljšavah.

V kolikor se vseeno kolektiv odloči za premije, potem velja dobro premisliti, kaj hočemo s premijami doseči in kateri negativni pojavi lahko pri tem nastanejo. Zato pravimo, da je treba pri premiranju prav precizno določiti objektivne kriterije, osnove, merila za vrednotenje uspeha, ki ga posebej nagrajujemo. Premije pa tudi ne smejo biti izključna pravica nekaterih delavcev, temveč stimulans vsem tistim, ki so pripomogli k boljšim rezultatom. Končno bi lahko dejali, da je udeležba v uspehu enote in

(Nadalj. na naslednji strani)

Spodnji ustroj induksijske peči

Razlivne proge

Kolektivno nezgodno zavarovanje

Nezgodno zavarovanje je zavarovalna vrsta, ki ima namen, da z zavarovanjem rizikov najrazličnejših nezgod zavarovancem delno nadomesti izgubo, ki jo utrpijo zaradi nezgode.

Poznamo kolektivno in individualno zavarovanje zoper rizik nezgode. V našem podjetju smo vsi člani delovnega kolektiva kolektivno zavarovani zoper nezgodo. Tisti, ki ne želi biti zavarovan, mora to izrecno in pismeno izjaviti.

Kolektivno zavarovanje sklene podjetje za vse člane delovnega kolektiva. Podjetje tudi plača premijo, ki jo lahko regresira od posameznih članov ali ne.

Vsak član delovnega kolektiva je zavarovan zoper nezgodo brez poimenske navedbe v polici. Osnova za zavarovanje je plačilna lista. Premija se plača od letnega povprečnega števila zaposlenih v podjetju.

Zavarovalno jamstvo se prične z začetkom zavarovanja. Za novo sprejete člane se jamstvo prične ob 0,00 uri tistega dne, ko se je začelo delovno razmerje, preneha pa ob 24,00 uri tistega dne, ko delovno razmerje preneha.

Seznamimo se z najvažnejšimi pogoji kolektivnega zavarovanja zoper nezgodo:

1. Z zavarovanjem so zajete nezgode in dogodki, ki imajo

za posledico poškodbo telesa, zaradi tega pa invalidnost ali celo smrt. V pogojih za zavarovanje je taka posledica opredeljena kot nenaden, od zavarovančeve volje neodvisen dogodek, ki ima za posledico smrt, popolno ali delno invalidnost, prehodno delovno nezmožnost ali okvaro zdravja. Sem štejejo zlasti naslednje dogodke: povozitev, trčenje, udarec s predmetom ali ob predmet, udar električnega toka ali strele, padec, spodrselaj, strmoglavljenje, ranitev z orožjem, z različnimi drugimi predmeti ali z eksplozivnimi snovmi, vbod s kakim predmetom, udarec ali ugriz živali. Sem štejejo tudi zastrupitve prebavnih organov s kemičnimi sredstvi ali s hrano, zastrupitev zaradi vdihavanja plinov ali pare (razen poklicnih obolenj) okužba poškodbe, ki je nastala zaradi nezgode, opekline vseh vrst, zadavitev ali utopitev, dušitev ali zadušitev, mrčesni pik, preteg mišic, izpah, izvin, zlom kosti, delovanje svetlobe, sončnih žarkov, temperature ali slabega vremena, če je bil zavarovanec takšnemu delovanju izpostavljen zaradi nezgode.

2. Omejitve in izključitve v nezgodnem zavarovanju: za nezgodo se ne štejejo navadne, nalezljive in poklicne bolezni, bolezni zaradi psihičnega vpli-

va, trebušne popkovne in podobne kile, infekcije in obolenja, nastale zaradi raznih oblik alergije, delovanje rentgenskih, radijskih, nuklearnih in podobnih žarkov, posledice medicinskih, posebno operativnih posegov, ki se opravljajo zaradi zdravljenja ali preprečevanja bolezni.

V zavarovanje niso vključene nezgode, ki nastanejo ob potresu, zaradi vojnih dogodkov, zaradi aktivne udeležbe v oboroženem upor, pri upravljanju motornih vozil vseh vrst na javnih cestah, če voznik nima veljavnega dovoljenja za opravljanje z ustrežno vrsto motornega vozila, nezgode, ki nastanejo zaradi priprave, poskusa ali izvršitve naklepne kaznivega dejanja, dalje zaradi udeležbe v pretepu, razen pri samoobrambi; nezgode zaradi poskusa ali izvršitve samomora. Izključene so iz zavarovanja nezgode, ki so nastale zaradi tega, ker je bil zavarovanec ob nezgodi pod vplivom alkohola.

3. Višina zavarovalnih vsot
Zavarovalne vsote za posameznega zavarovanca so po pogodbi, ki je sedaj v veljavi odvisne od nevarnostnega razreda. Te vsote so v obratnem sorazmerju s stopnjo nevarnosti na posameznem delovnem mestu in večje za invalidnost kot

(Nadalj. na naslednji strani)

Premije da ali ne

(Nadalj. s prejšnje strani)

podjetja, neka vrsta premije, saj je za izboljšanje uspeha treba izboljšati produktivnost, kvaliteto, boljše izkoriščanje delovnih sredstev in materiala ter s tem znižati stroške proizvodnje.

V predlogu za uvedbo premij pogrešam dokumentirano motivacijo premiranja v podjetju, kakor tudi praktične izračune, kateri bi omogočili razpravo. Imam občutek, da gre bolj za improvizacijo, kot za premišljen predlog. Predlog je zelo pomanjkljiv, ker se ne ve, kaj je s premijami želel doseči predlagatelj: ali je želel spremembo razpona o delitvi osebnih dohodkov ali prerazdelitev sredstev za osebne dohodke pri višjem dohodku enote oziroma podjetja, ali kaj drugega. Večina v predlogu navedenih indikatorjev za premiranje je že zajetih v dohodkovnem sistemu obračuna enote ali podjetja kot celote. Če želi predlagatelj izboljšati naš sedanji sistem nagrajevanja, bi moral to jasno povedati. Zagotovilo, da se premije ne bodo izplačevale, če se ne poveča dohodek, še ni garancija, da nekdo ne bo dobil denar, katerega ni zaslužil.

Predlog vsebuje tudi mnenje, naj penalizirane premije ne zmanjšujejo izplačilo osebnih dohodkov po drugih merilih, ampak se odbije od premije v naslednjem mesecu. Tak tretman premije daje upravičencem premije privilegirani položaj v podjetju. Kaj storiti, če ima upravičenec premije zaporedoma penale za dva ali več mesecev? Akordantom in tistim, ki delajo v normi, če norma ne dosežejo, zmanjšamo osebni dohodek, dosežen po drugih merilih. Zakaj to ne bi veljalo tudi za premije? Po mojem mnenju za izplačilo premij ne bi bilo treba posebej izdajati sredstev pred razdelitvijo, temveč premijski učinek izraziti v točkah in te točke prišteti ostalim točkam po drugih merilih in vse skupaj plačati po vrednosti točke enote oziroma podjetja.

Kljakovič Ratomir

*Dopisujte v
Štorskega
Železarja!*

Kolektivno nezgodno zavarovanje

de. To pomeni, da je zavarovalna vsota tem večja, čim manjša je nevarnost nezgode na delavčevem delovnem mestu v podjetju:

Mesečna premija 2 N-din		
Nevarnostni razred	Smrt	Invalid.
I	13.500	27.000
II	9.000	18.000
III	6.750	13.500
IV	5.400	10.800
V	4.500	9.000

Po pravilih zavarovalnice so vsa delovna mesta uvrščena v razrede. Razmerje delovnega mesta do posameznega razreda smo že ugotovili. Tako spada na primer delovna mesta v administraciji po gornji tabeli v I. razred (nezgod v tem razredu skoraj ni), ostala delovna mesta pa se razporedijo (veza smrt, ki je posledica nezgode za naše podjetje) v II., III., in IV. razred.

Zavarovalne vsote je mogoče zvišati in sicer za enkrat, dvakrat ali celo trikrat, v primerjavi z navedenimi vsotami, vendar se temu ustrezno zviša tudi cena zavarovanja, oziroma zavarovalna premija.

4. Zavarovanje velja tako za nezgodo na delovnem mestu v podjetju kot za prihod na delo in odhod z dela. Prav tako pa tudi za nezgode, ki se pripetijo doma ali drugje. Tako zavarovanje ni omejeno le na delovno mesto, marveč so zajete vse nezgode, ki bi se zavarovancu pripetile kjerkoli razen omejitev, ki smo jih navedli pod 2.

5. zahtevki zavarovanca po nezgodi.

Zavarovanec uveljavlja pravico do zavarovalnine s policio in z dokazilom, da je bila posledica nezgode smrt ali invalidnost. Kadar gre za invalidnost je potrebno zavarovalnici predložiti zaključno zdravniško poročilo. Ker je policia pri kolektivnem zavarovanju skupna, navede zavarovanec številko police, ki jo predloži zavarovalnici skupno z ostalo dokumentacijo. Stroški za zdravniške preglede in zdravniška poročila ter ostali stroški, ki so v zvezi z dokazovanjem nezgode bremenijo zavarovanca.

Končna stopnja invalidnosti se določi po posebni tabeli oziroma po posebnih pogojih, ki so sestavni del zavarovalnih pogojev.

Če je zavarovanec zaradi nezgode prehodno nezmožen za delo, je dolžan predložiti zavarovalnici potrdilo zdravnika, ki ga je zdravil in sicer tudi o tem, kako dolgo je zdravljenje trajalo in kako dolgo zavarovanec ni mogel opravljati svojega poklica. Končna stopnja invalidnosti se določi po končnem zdravljenju. Zavarovanec ima pravico do akontacije odškodnine, vendar akontacija ne

more presegati minimalnega zneska invalidnine, ki ustreza minimalni stopnji invalidnosti. Zavarovalnica povrne vse stroške zdravljenja, ki so posledica nezgode in bi jih moral plačati zavarovanec sam.

6. Uveljavljanje zahtevkov. Član delovne skupnosti — zavarovanec, ki je doživel nezgodo pri delu ali izven, s posledicami zmanjša delovne zmožnosti (invalidnost) v primeru smrti pa njegov svojec, uveljavlja zahtevek pri Zavarovalnici Sava Ljubljana, poslovna enota Celje. Zahtevek se uveljavlja na ta način, da se pri socialnem oddelku kadrovskega sektorja izpolni posebna prijava — PRIJAVA NEZGODE — ki vsebuje vse podatke o nezgodi, kakor tudi potrdilo podjetja o sklenjenem zavarovanju.

Invalidnost, ki je posledica nezgode, ugotovi posebna zdravniška komisija. Na podlagi te ugotovitve zavarovalnica izplača odškodnino zavarovancu ali svojcu, če je nezgoda imela za posledico za zavarovanca smrtni izid.

Kadar zavarovanec misli da ni prejel odškodnine v takem znesku, kot je oškodovan, lahko da zahtevek še na podjetje. Zoper take zahtevke ima podjetje sklenjeno zavarovanje odgovornosti za posledice, ki nastanejo z njegovo dejavnostjo.

Zahtevek zavarovanca iz naslova zavarovalne odgovornosti podjetju le-to odstopi zavarovalnici, ki ga rešuje v okviru sklenjenega zavarovanja odgovornosti. Zavarovanec mora v tem primeru zlasti računati tudi s tem, da bo njegov zahtevek prav tako obravnavan po pravilih zavarovalnice in da bo pri tem upoštevana tudi morebitna njegova krivda za nastanek nezgode.

Zahtevki iz naslova zavarovanja odgovornosti pa ne morejo biti dani, če je do nezgode prišlo izven dejavnosti železarne, kajti zavarovanje odgovornosti pokriva le primere nezgod, ki nastanejo z dejavnostjo, s katero se bavi podjetje.

Vinko Jenšterle

820 KM DO SUTJESKE

Ekipa mladincev TVD Partizan-Kovinar Štore je sodelovala na državnem prvenstvu v partizanskem mnogoboju na Tjentištu — Sutjeski.

V svojem desetletnem delovanju je sodelovanje mladincev na državnem prvenstvu v partizanskem mnogoboju še en uspeh Partizana v Štorah in lep doprinos k letošnjemu praznovanju 10-letnice obstoja društva za telesno vzgojo v Štorah.

Skrbne priprave za društveno, občinsko in republiško prvenstvo v partizanskem mnogoboju, na katerem so sodelovale vse vrste sekcije za temeljno telesno vzgojo, je prineslo društvu nepričakovan uspeh mladincev. Z osvojitvijo tretjega mesta med mladinci III. razreda v republiki, je bila dana možnost sodelovanja na državnem prvenstvu. Zavedali smo se, da to za nas pomeni precejšnjo finančno obremenitev in pripravo za tekmovalce, vendar smo se jih z veseljem lotili.

Državno prvenstvo je bilo na Tjentištu od 27. do 30. junija t. l., v času, ko praznujemo 25-letnico velikih bojov na Sutjeski. Tekmovanje je bilo pod pokroviteljstvom Partizana BiH.

Po desetdnevni pripravi smo se 26. junija zvečer odpeljali z brzim vlakom iz Celja na pot, dolgo 820 km, na Tjentište, kjer smo člani Partizana otvorili pričetek proslav 25-letnice legendarnih bojov na Sutjeski.

Zgodaj zjutraj 28. junija smo prispeli v Sarajevo, od tam pa nadaljevali pot z bosanskim ekspresom »ČIROM« do Foče. Od Foče do Tjentišta je še 27 km

poti, katero smo premagali z avtobusi. Tako smo po skoraj 24-urni vožnji prispeli do cilja.

Tjentište je danes središče Nacionalnega parka, ki je največji v Jugoslaviji in meri 17.500 ha. Tu je tudi »Omladinski center Sutjeska«, ki je bil zgrajen in dan v uporabo 4. julija 1963. Skozi Tjentište teče reka Sutjeska, ki svojo nemirno pot konča po 42 kilometrih pri vasi Bastasi z izlivom v Drino.

Na tem prostranem področju se je pred 25 leti bila bitka med 19.700 partizani, ki so tvorili glavno operativno grupo z vrhovnim štabom s Titom na čelu in 117.000 vojakov sovražnikovih enot pod vodstvom generala Lüttersa. To je bila peta sovražnikova ofenziva, ki je imela svoj epilog na Sutjeski. »Sutjeska«, to je kraj, kjer se je odvijala ena najtežjih bitk naše osvobodilne vojne, bitka, v kateri je, kot je tov. Tito dejal, v kratkem času padlo največ sinov naših narodov, največ svetlih likov naše ljudske revolucije in naše narodnoosvobodilne vojne.

Po enomesečni neenakopravni in najbolj krvavi bitki, je izgubilo življenje okoli 7.000 borcev in ranjenec. Čeprav so naše enote izgubile skoraj tretjino ljudstva, so kljub temu izšle kot zmagovalec. V spomin na te dogodke so postavljeni spomeniki, med njimi grobnica, v kateri so pokopani posmrtni ostanke 3.301 borca. Na Sutjeski je med temi borci padel tudi legendarni komandant Sava Kovačević. Med boji je bil na Milinkadah med bombnim napadom ranjen tudi Tito.

V knjigi »Sutjeska nas zove« je med drugim napisano tudi tole: »Gozdovi Sutjeske in prostrani pašniki so posejani z raznim planinskim cvetjem. Kratek je njihov vek rasti. Zato pogledj ta cvet, občuduj ga, vdihavaj njegov vonj, toda ne odtrgaj ga. Naj ta cvet razveseli tudi tvojega tovariša, naj krasi Sutjesko, naj krasi mesto, kjer počivajo v večnem počitku borci — junaki. Tudi drevje je treba negovati. Ne kviri mu izgleda z vpisovanjem imen in datumov. Če želiš tvoj obisk ovekovečiti, tedaj se vpiši v spominsko knjigo obiskovalcev Sutjeske in ne na lubje dreves.«

Državnega prvenstva se je udeležilo 91 ekip s 550 tekmovalci iz vseh republik. Rezdeljeni so bili v dve starostni skupini in tri razrede, ki so obsegali tekmovalce v deseterboju, osmeroboju in šesteroboju.

Mnogoboj je bil sestavljen iz večšin in znanj, iz redovnih in prostih vaj, atletskih disciplin in vaj na telovadnem orodju.

Našo ekipo so zastopali: Pocaž Slavko, Slatav Mojmir, Kolšek Milan, Šprajcer Hinko, Bobnič Jože in Vajdič Boris. Ekipa je nastopila v naslednjih disciplinah:

1. Redovna vaja s prosto vajo.
2. Tek 100 m.
3. Met krogle — 6 kg.
4. Skok v višino.
5. Plezanje po vrvi 4 m.
6. Tek 1.000 m.

V ocenjevanje se je upoštevalo in točkovalo pet najboljših rezultatov. Tako so naši mladinci po zelo strogih kriterijih ocenjevanja dosegli 260,8 točk in v končni razvrstitvi 7.—8. mesto v III. razredu za mladince. Prvo mesto v tej skupini je zasedla ekipa gimnazije »Georgij Dimitrov« iz Skopja s 310,9 točkami. Med posamezniki je v naši ekipi zasedel Pocaž 14. mesto s 44,2 točkami od 60 možnih.

Šibki točki v tekmovalstvu sta bili za našo ekipo met krogle in prosta vaja. Tako bi lahko dosegli celo 6. mesto. Ob doseženem rezultatu moramo upoštevati, da so bili mladinci nerutinizirani tekmovalci in prvič na tako pomembnem tekmovalstvu. Za dosežen uspeh jim čestitamo in želimo jim še več takšnih podvigov.

Poleg tekmovalstva je organizator Partizan Bosne in Hercegovine organiziral še ogled spominskih krajev, predavanje filmov in kulturno-zabavni program. Udeležencem tekmovalstva je govoril o pomenu borb na Sutjeski udeležene teh bojov, polkovnik JLA VIKTOR KUČAN.

To potovanje, sodelovanje na državnem prvenstvu, taborjenje ob Sutjeski v Mladinskem centru in obisk spominskih obeležij NOB o pomenu borb na Sutjeski, udeležba v spominu, nam bo ostalo še dolgo v spominu. Težko je napisati vse vtise s takšne poti, potrebno jih je doživeti.

F. K.

Po partizanskih poteh

Osnovna šola v Štorah je omogočila najboljšim pionirjem iz 6. in 7. razreda pohod po partizanskih poteh. Pot je vodila od Planine nad Sevnico do Svetine.

Pot se je pričela v sredo 3. julija v Štorah, odkoder smo se peljali do Planine z avtobusom. Vožnja je hitro minila. S Planine smo se odpravili peš v Sentvid nad Planino. V Sentvidu so nam pripravili topel sprejem. V šoli sta nam dva tamkajšnja partizana pripovedovala o bojih na Kozjanskem. Po končanem pripovedovanju so nam pripravili zakusko. Iz Sentvida smo odšli proti Starim žagam, od tam pa k hiši kjer je bil sedež pokrajinskega komiteja. Na hiši sta dve spominski plošči. Na prvi piše, da je tu deloval pokrajinski komitej, na drugi pa, da je ta hiša dala za svobodo očeta, mater, dva brata in dve sestre. Od tu smo šli na planinski grad, kjer je bil kratek počitek. Ob 3. uri popoldne so prišli po nas vodiči iz Marofa. Vodiči so bili »Striček«, njegov sin in Goce Delčev. Za partizanski pohod smo se razdelili v dve skupini v nasprotnika in partizane. Nasprotniki so odšli s »Stričkom« in v gozdu napravili zasedo. Nam pa ni bilo do boja, zato smo se jih zognili in obšli. Ko so nasprotniki spoznali ukano so nam pri mostu blizu Marofa postavili še eno zasedo. Tudi to smo odkrili in spre-

jeli boj z sovražnikom, ki je bil premagan. Po prihodu na Marof smo dobili partizanski golaš. Proti večeru pa smo vzeli pribor za pečenje čevapčičev, ter odšli na bližnji grič. Najprej smo pripravili taborni ogenj in miting, nato pa pričeli z peko čevapčičev. Ob tabornem ognju so se slišale razne šaljivke in tudi športnih iger ni manjkalo. Ko se je pričelo mračiti smo odšli k počitku na senik. Spali smo bolje, kot so nekoč partizani, saj je tudi sovražnik spal.

Naslednje jutro smo zgodaj vstali. Po zajtrku smo odšli na zadnji del poti od Marofa do Svetine. »Stričku« in ostalim smo že prejšnji dan obljubili, da se bomo od njega dostojno poslovili, zato smo res odšli k njemu. Ob prihodu k Stričku smo bili prijetno presenečeni, saj nas je pogostil z domačim naravnim sokom, mlekom, skuto in kruhom. V Brezi smo imeli kratek počitek in malico. Po počitku smo odšli proti Svetini. Ker pa smo imeli še dovolj časa, smo se pri neki kmetiji ustavili in se spravili na češnje. Ko smo imeli dovolj češenj smo se odpravili proti Svetini. Na jasi nad vasjo smo se ustavili in napisali poročilo za tovariša komandanta — ravnatelja šole. To sporočilo sem potem odnesel v glavni štab v vas. Ko sem dobil odgovor na poročilo, sem se vrnil na

jaso in povedal, kaj sem izvedel. Nato smo svečano vkorakali v vas. Tu so nam pri šoli napravili sprejem, ter proslavo — partizanski miting. Po izvedenem kulturnem programu, govoru ravnatelja naše šole, predsednika ZB in planincev so nam pripravili partizanski golaš in čaj, kar nam je po tako napornem pohodu zelo teknilo.

Naš pohod je bil pravzaprav pohod po delu poti, ki jo je prehodila proslavljena XIV. divizija. S pohodom smo se pionirji seznanili o

težavah in bojih, ki so jih vodili naši ljudje za osvoboditev in zato, da bi mi lepo in srečno živeli in doraščali v dobre državljane naše lepe domovine.

Kot že uvodoma povedano je pohod organizirala osnovna šola, zato se vodstvu šole, njegovemu ravnatelju tov. Ravtarju — borcu Kozjanskega odreda in učiteljem iskreno zahvaljujemo z željo, da bi s takimi pogoji nadaljevali.

Marjan Mackošek
učenec 7. razreda
Osnovne šole Štore

VI sprašujete

Vajenec R. S. sprašuje, ali ga bo podjetje moralo zaposliti po končanem šolanju, to je po položitvi pomočniškega izpita.

Podjetje ni dolžno zaposliti vajenca po končanem šolanju.

Znano je, da so bila podjetja po prejšnjih predpisih dolžna sprejeti na delo vajence, ki so pri njih končali šolanje in položili pomočniški izpit. Na delu so jih morala obdržati najmanj šest mesecev. Ker je ta predpis v letu 1965 prenehal veljati, podjetja niso več dolžna sprejeti na delo vajence, ki so končali šolanje.

Ce pa ga je podjetje kljub vsemu zaposlilo, čeprav to ni bilo dolžno storiti, je lahko tak delavec zaposlen v podjetju za stalno ali pa samo za določen čas. Če je zaposlen za stalno, mu je mogoče odpovedati delo le tako, kot je mogoče odpovedati delo ostalim delavcem v podjetju, namreč po TZDR in internih aktih podjetja.

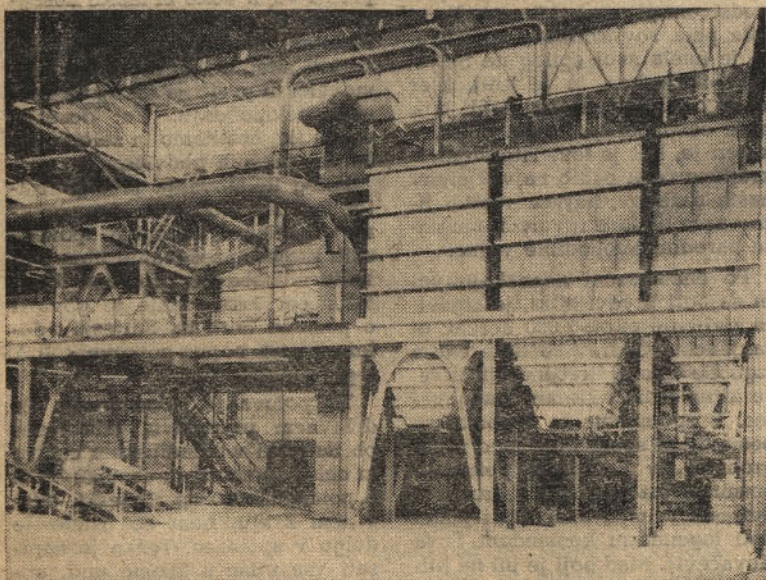
Delavec P. J. sprašuje ali bi mu podjetje lahko oddalo stanovanje brezplačno, to je tako, da bi mu ne bilo treba plačevati stanarine, ali pa bi moralo to biti urejeno v Pravilniku o oddajanju stanovanj.

Brezplačna dodelitev stanovanja delavcu ni dopustna.

Podjetje ne sme svojega stanovanja odstopiti delavcu v brezplačno uporabljanje, ne glede na funkcijo, ki jo opravlja delavec v podjetju in ne glede na pravico upravljanja, ki jo ima podjetje glede dodeljenega stanovanja.

V zakonu o stanovanjskih razmerjih je točno določeno, da je nosilec stanovanjske pravice dolžan plačevati stanarino za stanovanje, ki ga uživa. Podjetje mora z njim skleniti stanovanjsko pogodbo in v njej določiti višino stanarine, ki jo bo delavec plačeval. Podjetje ki v svojem pravilniku predpiše, da se stanovanja oddajo delavcem v brezplačno uživanje, ravna protizakonito in mu lahko služba družbenega knjigovodstva naloži, da pri stanovanjskem organu izposluje ocenitev stanovanja ter določitve mesečne stanarine za dodeljeno stanovanje. SDK lahko naloži podjetju tudi, da od delavca zahteva plačilo stanarine za ves čas v katerem je delavec brezplačno užival stanovanje. (Po sodbi vrhovnega gospodarskega sodišča).

M-M

Pogled na del priprave peska

MI odgovarjamo

IZ KADROVSKEGA SEKTORJA

Vzporedno s planom vsakih investicijskih del, tako tudi v našem podjetju, je treba pripravljati tudi kadre, ki bodo pravočasno sposobni delati na novih napravah. Priprava kadra je dolgotrajen proces, ki je uspešen le, ako se izvaja sistematično. V tej težnji in glede na podatke o poteku investicijskih del v letu 1965 je bilo vključeno v poklicne šole potrebno število mladega kadra, ki naj bi bil vključen v delo letos.

Februarja je zaključilo šolanje 8, v juniju 45 fantov, 16 pa ima popravne izpite in bodo, predvidoma, končali šolanje v septembru t. l. Torej skupaj 61 novih delavcev s poklicno šolo v tem letu. Plan iz leta 1965, ko je moral biti kader vključen v šolanje, je določal potrebo za leto 1968 94 novih delavcev iz poklicnih šol. Za izšolanje tega kadra smo investirali v treh letih dokajšnja sredstva. Povprečno stane izučen delavec 11.250,00 N-din. Reforma in s v zvezi zakasnitev z izgradnjo novih objektov, nam na kadrovskem področju povzroča nemalo težav. Stroje, ki so dospeli za nove obrate smo lahko vskladili, kadre pa seveda ne moremo in s tem nastaja določena materialna škoda, saj vsem kadrom ne moremo že iz navedenih razlogov nuditi zaposlitve v poklicu, za katerega so se šolali.

Stanje po sedaj znanih podatkih, je naslednje:

Stroke poklica	zaključilo šolo do 30. 6.	možnost zaposlitve v svojem poklicu	na razpolago za drugo delo
Ključavničarji	18	5	13
Strugarji	6	5	1
Rezkalci	3	3	—
Orodjarji	2	2	—
Kovači	1	1	—
Elektromehaniki	5	5	—
Obratni električarji	8	5	3
Vodovodni instalaterji	2	2	—
Skupaj	45	28	17

V pregledu ni vključeno 8 strojnih ključavničarjev, ki je šolanje zaključilo v februarju t. l. Takrat ni bilo mogoče nobenega zaposliti v svojem poklicu, zato smo jim posredovali možnost zaposlitve na drugem delu, predvsem v valjarni. Tako so se štirje vključili v delo z namenom, da bodo v doglednem času razporejeni na delovna mesta, ustrežna stopnja strokovna izobrazba. Z vodstvom SIKC Store smo se dogovorili, da zaposlijo na šoli 5 strojnih ključavničarjev in enega stru-

garja za nedoločen čas. Tako se število nerazporejenih zmanjša na 11, katerim bomo primorani ponuditi drugo približno ustrezno delo za nedoločeno dobo z namenom, da se le vključijo v delo v podjetju, v njem ostanejo, ker predpostavljamo, da se bo v doglednem času stanje spremenilo in bodo večje možnosti ustrezne zaposlitve v svojem ali sorodnem poklicu.

Enako bomo postopali s kadri, ki bodo na razpolago septembra t. l. Glede na navedeno situacijo okrog zaposlitve strokovnega kadra je sedaj tudi podana ugodna možnost, da obratne kadrovske komisije in obratovodstva s svojimi kadrovskimi ukrepi izboljšajo svojo strukturo zaposlenih s tem, da na ključna mesta omogočijo zaposlitev strokovnemu kadru, ki je na razpolago ter tako izvajajo sklep DSP o uskladitvi potrebne in dejanske strukture kadra, kjer obstoja odstopanje.

O gornji problematiki je razpravljala Kadrovska komisija pri DSP in zavzela stališče, da naj se koristi vse možnosti in se strokovni kader, ki je na razpolago, zaposli v našem podjetju predvsem zaradi nemajhne naložbe materialnih sredstev uporabljene za te kadre in ker vemo, da bodo v perspektivi še večje potrebe po razporeditvi, predvsem strokovno izšolanega kadra, priliv tega iz šol pa bo manjši.

V zvezi z gornjim še kratko informacijo o številu učencev na poklicnih šolah ob zaključku šolskega leta.

Skupno imamo 73 učencev različnih strok, od tega je na SIKC Store 57 učencev, v Elektrogospodarski šoli Maribor 15 in v Litostroju 1 učenec. Kako bo z novim vpisom nam še ni znano, ker nam še ni jasno, kako bo s financiranjem šolanja. Sedanje potrebe izkazujejo, da bomo leta 1971 potrebovali 20 novih delavcev kovinske stroke in 8 električarske stroke.

ŠTEVILČNO STANJE ZAPOSLENIH

Številčno stanje zaposlenih v prvem polletju t. l. se je znižalo za pet ljudi (od 2070 dne 1. 1. na 2065 dne 30. 6. 1968). V tem razdobju je odšlo iz podjetja 108 članov, 103 člani pa so prišli oziroma na novo začeli delati. V tem času je odšlo 95 oseb iz »delavskega« in 13 iz »uslužbenskega« staleža. Prišlo pa je 99 v »delavski« in 4 v »uslužbenški« stalež. Torej so bili izvršeni notranji premiki v prid delavcev izven strokovnih administrativnih služb, kjer se je število znižalo od 286 na 278 ljudi, pri ostalih pa povečalo od 1784 na 1787 ljudi.

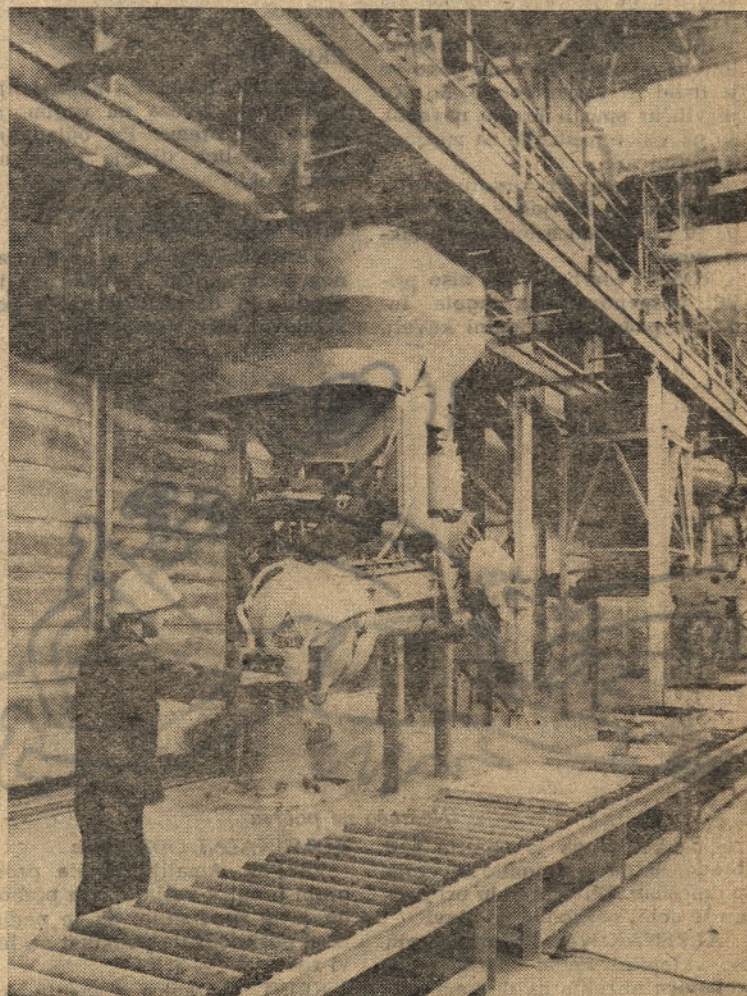
Z ozirom na sedanjo prognozo predvidevamo, da bo v drugem polletju število zaposlenih višje glede na predvidevanja pogojev povišanja proizvodnje v obratih, predvsem v obeh livarnah.

PREKINITEV DELOVNEGA RAZMERJA

Kljub reformnim ukrepom in problemom brezposelnosti, kar za Celje ni poseben problem, je prekinilo delovno razmerje po svoji želji kar 24 delavcev, kar je enako število kakor v istem obdobju preteklega leta. 21 mladih delavcev je odšlo na odslužitev vojaškega roka, 57 ali 52,7% pa je bilo upokojenih, kar je za 31 ljudi več kakor v istem razdobju lanskega leta. Ugotavljamo tudi, da kljub pogostim pojavom nediscipline in sklepu DSP o postreženih ukrepih, ni bil letos nihče izključen iz delovne skupnosti medtem, ko sta bila v lanskem letu dva v prvem polletju. V JLA je odšlo letos 27,6% manj mladih delavcev, kakor v istem razdobju lani. Pomembno je, da je odšlo v tem času iz podjetja 10 sodelavcev z izobrazbo V. do VII.

NOVE ZAPOSLOTITVE

Za razliko od odhodov v JLA se je iz armije vrnilo 35 novih delavcev ali 17 več, kakor v istem razdobju preteklega leta. 68 oseb je pa na novo sklenilo delovno razmerje, kar je za 31 več, kakor lani v istem času. Prvič se je zaposlilo 29 delavcev, 7 je bilo naših študentov srednjih do visokih šol, 32 jih je prišlo iz drugih delovnih organizacij. Med novo zaposlenimi, skupaj z onimi, ki so se vrnili iz JLA je: 66 nekvalificiranih delavcev, 5 priučenih, 29 s poklicno izobrazbo in 3 z visoko strokovno izobrazbo. Skupaj je v tem letu prišlo v podjetje na novo na delo 48 delavcev več, kakor v istem razdobju preteklega leta. Torej je letos precej večji pojav fluktuacije kakor v lanskem letu. Skupno število zaposlenih pa je za 57 nižje, kakor junija 1967. leta.

Peskomet v livarni

NEZGODE PRI DELU

V mesecu juliju je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Jeklarna	1
Valjarna	6
Livarna sive litine	2
Samotarna	1
Mehanična delavnica	2
Elektroobrat	1
Ekspedit	1
Razvojni oddelek	1
Komunalni oddelek	2
Skupaj:	17

Na poti na delo in z dela so bile prijavljene štiri nezgode: 2 iz jeklarne in 2 iz livarne sive litine.

Pri delu so se poškodovali

JEKLARNA:

ARZENŠEK Ivan je zlagal ingote na delovni mizi. Ingot mu je stisnil sredinec na desni roki in ga poškodoval.

VALJARNA:

VOGA Franc. Zaradi skodlastega materiala je valjana palica izšla krivo iz valjev VI, ogrodja in ga opekla nad desnim kolonom. SMID Milan je vtikal palice na II. ogrodju predproge. Sevanje vročih palic je tako razgrelo čevlji, da ga je čevlji opekla na palec leve noge.

IRGOLIČ Adolf je z drogom uravnaval valj. Z desno roko se je držal za valjarsko stojalo. Ko je viličar spustil breme navzdol, so ga vilice pritiskale za mezinec na desni roki.

BEVC Franc. Pri rezanju valjanih palic na škarjah v adjustaži, ga je vroča palica opekla po laktu desne roke.

ROMIH Martin. Valji niso prijeli poševnonalitega ingota. Ingot je padel na dvigalni kavelj,

LIVARNA SIVE LITINE:

SUSTER Ivan je obzidaval peč. Med delom v kupolki mu je padel tujek v desno oko.

GAJŠEK Alojz. Pri nakladanju žlindre je z roko zadell ob kos žlindre in se urezal na hrbtno stran leve roke.

SAMOTARNA:

RABUZA Ivan je s kladivom tolkel večje kose gline. Glina se je vsula s kupa, pri tem se je s kladivom udaril po roki in si poškodoval levi palec.

MEHANIČNA DELAVNICA:

ŠEŠKO Karel. Pri nakladanju pločevine na ožkotirni voz mu je plošča padla na levo nogo.

PAVLIČ Alojz. Pri montaži izpiralnega kotilčka za WC, je lestev zdrsnila, pri tem se je zlomila spodnja prečka na lestvi. Imenovani je nerodno stopil in si zlomil levo nogo v gležnju.

ELEKTROBRAT:

KACJANČIČ Jože je popravljajl žerjav v livarni valjev. Ko je stopil z žerjava na žerjavno prog, ga je zaneslo, da je izgubil ravnotežje in padel na tla v stranski hali livarne. Poškodoval si je desno nogo v gležnju in prste na levi roki.

EKSPEDIT:

KRAJNC Karel. Pri nakladanju palicatega železa na vagon, je uravnaval breme. Pri odlaganju mu je palica stisnila palec na desni roki.

RAZVOJNI ODDELEK:

TENŠEK Mijo se je po končanem delu umival. Pri tušu mu je spodrsnilo, da je padel ter si poškodoval roko v zapestju.

no odpreti, ji je roka spodrsnila, da je sunila v steklo ter se pri tem urezala na levo zapestje.

Na poti na delo in z dela so se poškodovali

GRACNER Peter iz jeklarne, je na poti na delo padel in si zlomil levo ključnico.

VIZJAK Jože iz jeklarne. Na poti na delo mu je spodrsnilo ter si je zvinil desni gleženj.

STOJAN Ivan iz livarne sive litine je na poti na delo padel z mopedom ter si poškodoval levo zapestje.

JOŠT Jože iz livarne sive litine. Na poti z dela mu je sprevodnik z vrati avtobusa priprl prste na desni roki.

Primerjava števila nezgod v mesecu juliju v zadnjih petih letih:

Leto	1964	1965	1966	1967	1968
Nezgode pri delu	8	16	12	16	17
Nezgode na poti	1	3	—	1	4

V primerjavi s polletjem 1968 je število nezgod enako. Razlike so samo med posameznimi obrati. Število nezgod je manjše predvsem v obdelovalnici valjev, livarni sive litine in na elektroplavžu. Več nezgod kot lani pa so imeli predvsem v jeklarni, valjarni in v ekspeditu.

Veliko več je bilo letos izgubljenih dni, kot v lanskem polletju. Bilo je nekaj težjih poškodb, ki pa zahtevajo dolgotrajnejše zdravljenje. Število izgubljenih dni zaradi nezgod pri delu se je povečalo zlasti v jeklarni za 123,

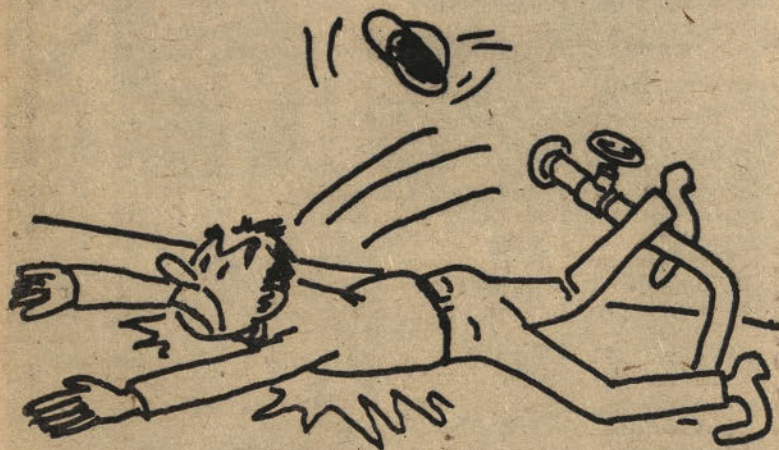
v valjarni za 140, na prometu za 86 itd.

Zato se je tudi povečalo povprečno število izgubljenih dni na eno nezgodo od 17,1 dni leta 1967 na 24,5 dni letos.

Pregled števila nezgod in izgubljenih dni zaradi nezgod pri delu v polletju 1968 daje naslednja tabela:

Obrat	Nezgod	Izgubljenih dni	Pogostost	Resnost
Elektroplavž	5	97	45,0	872
Jeklarna	9	214	54,7	1.302
Valjarna	19	392	58,8	1.212
Livarna valjev	6	73	123,0	1.495
Livarna sive litine	9	269	38,7	1.156
Modelna mizarna	—	—	—	—
Samotarna	3	72	35,2	845
Obdelovalnica valjev	1	20	14,2	285
Mehanična delavnica	4	196	24,7	1.212
Energetski obrat	1	10	18,7	187
Elektroobrat	2	21	49,4	518
Promet	4	111	41,3	1.146
Ekspedit	5	174	62,6	2.180
Gradbeni oddelek	1	21	21,4	491
Razvojni oddelek	1	21	25,2	530
OTK	—	—	—	—
Komunalni oddelek	3	83	48,5	1.342
Ostalo	—	11	—	33
Skupaj:	73	1.785	36,6	895

SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

Nesreča ne počiva

ročica kavlja ga je udarila pod brado, da ga je dvignilo in vrglo po ploščah. Ob udarcu in pri padcu je dobil poškodbe po glavi.

ARZENAK Ivan. Pri pritiskanju na vklopilni vzvod škarij, ga je rokavica obžulila na desnem palcu. Usnje se na vročini skrči in postane trdo.

KOMUNALNI ODDELEK:

PERPER Amalija je šla proti grobi progi v valjarni. Na prehodu ji je spodrsnilo, da je padla in si poškodovala podlaket na levi roki.

KRISTAN Danica je čistila okna. Okensko krilo se ni dalo odpreti. Ko je s silo poizkusila ok-

ZAHVALA

Ob svoji upokojitvi se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, jedrjem iz livarne sive litine, za izkazano pozornost in še posebej za poklonjeno darilo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem tudi tovarišu obratovodji Maganji za tople in priščne besede, ki jih je izrekel ob slovesu.

SENICA Ivanka

Rodbina BRODNIK iz Rogaske Slatine se najtopleje zahvaljuje sindikalni podružnici, upravi podjetja in kolektivu Železarne za vso pozornost, izkazano ob smrti upokojenca GAJŠEK Franca in lepe poslovilne besede ob odprtem grobu.

Rodbina Brodnik

Podpisani Ahtik Franc, ki sem bil zaposlen v našem kolektivu pri gradbenem oddelku, se iskreno zahvaljujem upravi podjetja, sindikalni podružnici, kakor tudi vsem kolegom iz ožjega delokroga za izkazano pozornost v času moje bolezni. Ob odhodu v pokoj, se vsem navedenim, posebno pa še kolegom iz skupine delovodje tov. Motoh Franca iskreno zahvaljujem za prejeta darila in izrečne želje za moje nadaljnje življenje.

Ob tej priliki želim mnogo delovnih uspehov mojemu bivšemu oddelku, kakor tudi celotnemu kolektivu Železarne Štorre.

Ahtik Franc

NAŠI OBRAZI

V ŠAMOTARNI JE DELO ZA ŽENSKO TEŽKO IN NEPRIMERNO

Današnji razgovor smo namenili po stažu najstarejši delavki v našem podjetju. Pobrskali smo po evidenci v kadrovskem sektorju in jo našli. V šamotarni. Ta delavka je Režonja Ivanka, ki prelaga opeko že celih 31 let. Poprosili smo jo za razgovor.

Tov. Režonja, kdaj ste se zaposlila v tovarni in kaj ste v tem času opravljali?

V železarni sem začela delati že pred vojno. Bilo je to leta 1937. Takrat sem bila stara 18 let in je bilo to moje prvo delo. Skoraj isto in enako težko delo opravljam še danes.

Kakšno je bilo to Vaše delo? Spominjam se, da sem prvih šest mesecev vozila težko samokolnico. Potem sem 11 let delala na podstrešju. Z vozičkom sem prevažala opeko od dvigala do polic. Potem sem dve leti bila dodajalka mase, dve leti pri stroju, do lanskega leta pa sem bila čistilka opeke. Sedaj sem zopet na podstrešju, kjer zlagam opeko iz polic na tla. Upam, da se bom na tem delovnem mestu tudi upokojila.

Omenila ste, da ste bila dve leti dodajalka mase. Kakšno je bilo to delo?

To je bilo zelo težko delo. Predstavljajte si takole: Iz mase, ki jo z roko podajam iz vozička na mizo, dela osem delavcev opeko. Vsakemu podam približno 3,30 kg mase za eno opeko in vsak naredi na dan do 330 komadov opeke. Sedaj pa izračunajte koliko ton dnevno sem dvignila...

(Izračunal sem: dnevno je dvignila točno 8 ton in 712 kg).

Ste tudi med vojno delali neprekinjeno?

Da, vsa leta med vojno. Takrat seveda ni bilo prijetno. Vsak dan smo pričakovali bombardiranje iz zraka. Kadarkoli je bil alarm, smo leteli v bližnji gozd in v zasilne bunkerje. No, ni bilo nič in tako sem živa dočakala delo v svobodi.

Ali je bilo delo v šamotarni vedno enako težko, ali se je sčasoma kaj zmoderniziralo?

Res je, da se je včasih delalo vse z rokami in da so sedaj vsaj vozički, tako da ni treba vse prevažati s samokolnico. Kadi se pa še vedno enako. Vročina na podstrešju je naravnost ubijajoča in včasih se kadi tako, da drug drugega ne vidimo. Vse to mi je spodbopalo zdravje, tako da sem sedaj invalid. To delo res ni za ženske, zato nas je sedaj ostalo le še nekaj. Mnoge so se upokojile, največ invalidsko, mnoge pa so že pomrle. Mislim, da bi se morali drugi za nas ženske bolj potegniti, če se same ne znamo. Edino pravično je to, da imamo vse enake osebnih dohodke.

Kako to, da se niste invalidsko upokojila?

Priznali so mi sicer invalidnost II. stopnje, vendar še moram delati 4 ure na dan. Roke me od neprestanega dvigovanja neznansko bolijo, na nogah pa skoraj stati ne morem več. Še vedno delam kot vsak moški in in še vedno se kadi, da drug drugega ne vidimo...

S čim pa se ukvarjate v prostem času?

Ker pridem domov že okoli 11. ure, skuham kosilo, potem si pa obvezno nekoliko odpočijem. Obdelujem vrt, ob prostih sobotah perem, največ veselja pa imam z urejanjem stanovanja. Lani decembra sem namreč po dolgotrajnem čakanju dobila težko zaželeno stanovanje, s katerim sem zelo zadovoljna. Sedaj si pravzaprav ničesar več ne želim, razen to, da grem čimprej v pokoj. Če bo po sreči si bova z mojem stanovanjem prepleskala že letos, za drugo leto pa imava v načrtu napeljavo vode v kuhinjo.

Za Vaše delo je vsakoletna rekreacija skoraj obvezna. Kako koristite svoj letni dopust?

Dokler sem imela težko bolno mamo, nisem mogla nikamor. Ko pa je mama umrla, sem začela bolehati na nogah, tako da sem bila v vseh 31 letih dela v tovarni le enkrat na Rabu. Nikoli nisem mogla na izlet. Nobeden ne more verjeti kaj to pomeni, če te bolijo noge. Kako rada bi šla kdaj na Svetino, ali kam drugam.

Upamo, da si boste tudi to še lahko privoščili, ko boste v pokoj. Za razgovor pa se Vam najlepše zahvaljujem in Vam kot delavki z najdaljšim delovnim stažem v železarni čestitam ter želimo čimprejšnje uživanje zasluženega pokoja. MM

OBVESTILO

s katerim obveščamo naše člane delovne skupnosti o dopisnem izobraževanju odraslih pri Dopisni DU v Ljubljani.

Dopisna Delavska univerza v Ljubljani nas je obvestila, da bo v šolskem letu 1968/69 organizirala oz. nudila odraslim najširše možnosti za sistematično šolanje in strokovno izobraževanje.

Zato vam posredujemo izvlečke o možnosti vpisa in pogoje za vpis v naslednje šole:

— OSNOVNO ŠOLO za odrasle v dveh stopnjah

- prva stopnja obsega snov 5. in 6. razreda,
- druga stopnja pa snov 7. in 8. razreda

— DVELETNA ADMINISTRATIVNA ŠOLA

pogoj:

- starost nad 17 let
- končana osnovna šola
- zdravniško spričevalo, da ima zdrave prste
- možnost vežbanja na pisalnem stroju (izjava)

— EKONOMSKA ŠOLA

pogoj: končana osnovna šola ali njej enakovredna šola. Šolanje traja 4 leta, izpiti se lahko opravljajo v Celju na Ekonomski srednji šoli.

— TEHNIŠKA ŠOLA

Najnižja starost za vpis je dopolnjenih 18 let.

Pogoj: končana osnovna šola in kvalifikacija v stroki.

Kandidati, ki nimajo kvalifikacije v stroki, morajo opraviti praktični izpit.

Kandidati se lahko vpišejo v naslednje smeri:

- strojno
- elektro — jaki tok
- elektro — šibki tok
- lesno
- kemijsko

— POKLICNA ŠOLA

Sprejemni pogoji: V 1. razred se lahko vpiše kandidat, ki je uspešno končal osnovno šolo in je zaposlen vsaj dve leti na delovnem mestu, za katero se želi izučiti. Izpiti opravljajo kandidati pri določenih rednih poklicnih šolah.

Izučijo se lahko KOVINARSKÉ STROKE ZA POKLICE: ključavničar, strugar, orodjar in klepar.

ZA ELEKTRO STROKO ZA POKLICE: elektromehanik, elektro monter, elektro inštalater in obratni električar.

— ŠOLNINA

- za osnovno šolo — za vsako stopnjo 600 N-din, ob vpisu 400 N-din
- za osnovno šolo — samo osmi razred 500 N-din, ob vpisu 300 N-din
- za administrativno šolo 600 N-din, ob vpisu 400 N-din
- za ekonomsko šolo 700 N-din, ob vpisu 500 N-din
- za tehniško šolo — strojne prakse 850 N-din, ob vpisu 600 N-din
- za tehniško šolo — elektro prakse 850 N-din, ob vpisu 600 N-din
- za tehniško šolo — lesne stroke 850 N-din, ob vpisu 600 N-din
- za tehniško šolo — kemijske stroke 850 N-din, ob vpisu 600 N-din
- za poklicno šolo 600 N-din, ob vpisu 380 N-din

Ob vpisu se plača prispevek za indeks 6 N-din.

DU organizira tudi razne IZOBRAŽEVALNE TEČAJE in sicer

1. TEČAJ ZA IZPOPOLNJEVANJE SLOVENSKEGA IZRAŽANJA
2. TEČAJ NEMŠKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA
3. TEČAJ TEHNIŠKEGA RISANJA
4. ZAČETNI TEČAJ KNJIGOVODSTVA Z ANALITIČNO EVIDENCO
5. TEČAJ FINAČNEGA KNJIGOVODSTVA
6. ŠESTMESEČNI TEČAJ ZA SKLADIŠČNIKE
7. ŠESTMESEČNI TEČAJ ZA KONTROLORJE IN PREDDELAVCE V KOVINARSKI STROKI
8. ŠESTMESEČNI IN TRIMESEČNI KOMBINIRANI DOPISNI TEČAJ ZA VARNOST PRI DELU.

Vse podrobnosti o vpisu in načinu šolanja lahko dobite v kadrovskem sektorju — oddelku za izobraževanje.

NAŠI UPOKOJENCI

Redno oziroma starostno

LUŽAR STEFAN, rojen 22. 12. 1906 v Podlogu, Sempeter v Savinjski dolini, stanuje v Storah. Do odhoda na odsluženje vojaškega roka je delal doma na kmetiji staršev. Po povratku iz vojske leta 1929 je bil sprejet v državno službo, v kateri je bil do začetka 1945. leta. Neposredno pred koncem druge svetovne vojne je bil zaradi sodelovanja v NOV dva meseca v zaporu. Po dvomesečnem delu v odboru OF v Storah se je 16. 7. 1945 zaposlil v Železarni Store na delovnem mestu skladiščnika in nato šefa skladišča nabave. Na tem mestu je delal do upokojitve, dne 10. 7. tega leta.

Invalidsko

JELEN roj. Ramšak STEFKA, rojena 21. 10. 1912 v Grižah pri Zalcu, stanuje v Celju. Najprej se je izučila šivilskega poklica in kot šivilja delala do leta 1934, nato je bila gospodinja. V Železarni Store se je zaposlila 15. 7. 1946. leta. Delala je kot obračunska uslužbenka v valjarni in nato v finančnem sektorju na delovnem mestu kontrolorja OD do 10. 7. 1968. leta, ko je bila invalidsko upokojena.

SANTELEJ PETER, rojen 15. 5. 1928. leta v Komenem pri Sentjurju, kjer tudi stanuje. Že leta 1941 je bil skupno s celo družino izseljen na Hrvaško, od koder je, čeprav še mladi, kmalu začel sodelovati z narodnoosvobodilnim gibanjem na tem področju. Bil je v partizanih ter ima priznanje

borca izpred 9. 9. 1943. Leta 1945 se je vrnil v svoj rojstni kraj Sentjur in bil nekaj časa doma. Leta 1948 je delal 9 mesecev v podjetju LIP Sentjur. V Železarno Store je vstopil na delo septembra 1952. leta, v obrat valjarno, kjer je delal 10 let, nakar je bil, vsled slabega zdravstvenega stanja, premeščen na delo v skladišče komercialnega sektorja. Dne 12. 7. t. l. je bil invalidsko upokojen.

CENTRIH MARIJA, rojena 25. julija 1913 v Nemčiji, sedaj stanuje v Storah. Že s 14. letom starosti je morala na delo. Delala je priložnostna dela pri privatnikih do 1939. leta, nakar se je poročila in ostala pri družini. V Železarni Store se je zaposlila januarja 1951. leta. Razporejena je bila kot čistilka v komunalni oddelku splošnega sektorja, kjer je delala do 15. 7. t. l., ko je bila invalidsko upokojena.

DOBOVIŠEK ALOJZ, rojen 18. junija 1920 v Prožinski vasi. Stanuje v Vrhnem. Že kot otrok se je preživljal z delom pri kmetih, s 16. letom se je šel učiti zidarkega poklica. Učil se je pri privatnem obrtnem mojstru. Sezonsko je delal v Železarni Store v letih 1939—1940 in sicer v jeklarni. V letih 1941—1942 je delal v bolnišnici Celje kot skladiščnik. Vojne razmere so ga pripeljale v vojno ujetništvo v Anglijo, od koder je v drugi polovici leta 1944 vstopil v NOV in s 5. prekomorsko NO brigado prišel v Jugoslavijo proti koncu leta 1944. Po demobilizaciji iz JLA se je najprej zaposlil kot hišnik v otroški bolnišnici Celje. Od novembra 1946 do upokojitve je delal v gradbenem oddelku našega podjetja. Dne 18. 7. t. l. je bil invalidsko upokojen.

PLANK FRANC, rojen 26. 9. 1912 v Kompolah, kjer tudi sedaj stanuje, po poklicu kolar. Po končani osnovni šoli se je začel učiti poklica. Po izučitvi se je zaposlil pri privatnem obrtniku in je tako delal s prekinitvijo zaradi odsluženja vojaškega roka, do leta 1937. Nato je delal v bivši »Stolarski Teharje« in septembra 1939 vstopil v Železarno Store, kjer je najprej delal razna dela v jeklarni, potem pa v svojem poklicu do maja 1944, ko je odšel v NOV. Bil je ujet in odpeljan v taborišče, od koder se je vrnil po vojni. Septembra 1945 se je ponovno sezonska dela skupaj nekaj nad

zaposlil v Železarni Store ter delal do upokojitve v gradbenem oddelku. Dne 10. 7. t. l. je bil invalidsko upokojen z nad 36. leti delovne dobe.

ZEME JOŽEF, rojen 12. 7. 1913 v Svetlem dolu pri Svetini, kjer tudi stanuje. Do leta 1941 je delal pri svojem očetu kot mlinar. Avgusta 1941 je vstopil na delo v »Apnenik« Pečovnik, kjer je delal do maja 1944, nakar je odšel v NOV, kjer je bil do osvoboditve, v JLA pa do septembra 1946. V letu 1948 se je vključil v delo kot gozdni delavec pri KZ Store. Marca 1958 pa je vstopil na delo v Železarno Store, kjer je kot transportni delavec delal do 25. 7. 1968, ko je bil invalidsko upokojen.

SVEGLER ANTON, rojen 23. 4. 1922 v Trnovcu pri Sentjurju, kjer tudi stanuje. Najprej je dobil delo v Steklarni Hrastnik, delal pa je dve leti. Med tem časom se je tudi učil čevljarskega poklica. 1939. leta je delal 9 mesecev pri Rudniku Trbovlje, nato v Opekarni Trbovlje do oktobra 1941. leta. Zatem je odšel na delo v Nemčijo in 1944 so ga Nemci vsled samovoljnega odhoda domov prijeli in zaprli ter odposlali v taborišče,

kjer je bil do konca vojne. Po vrnitvi se je zaposlil najprej v Rudniku, nato v Cementarni Trbovlje. 1951 se je premestil in delal do 1954 pri LIP Sentjur, od koder je prišel na delo v Železarno Store. Najprej je delal kot kletar, nato kot delavec v valjarni in žerjavovodja na elektroplavzu. V zadnjem času pa do upokojitve kot žerjavovodja v livarni sive litine. Dne 26. 7. 1968 je bil invalidsko upokojen.

ŽAJKO IVAN, rojen 15. 7. 1915 v Zagorju, stanuje v Kostrivnici. Najprej se je zaposlil z delom pri raznih kmetijah v Rogški Slatini in Kostrivnici. V letih 1936—1939 na železnici v Poljčanah in pri privatnem obrtniku — pečarju. Leta 1939 je odšel na delo v tovarno barv v Beograd, kjer je delal do marca 1941. nakar se je odpeljal na delo v Nemčijo. V tovarni stakla je delal do konca vojne. Bil je nato odpeljan v rusko taborišče in zadržan do decembra 1946. Oktobra 1947. leta je začel delati v našem podjetju, najprej kot transportni delavec, nato kot skupinovodja do upokojitve. Invalidsko upokojen je bil dne 1. 8. 1968, zaradi slabega zdravstvenega stanja.

Novosti v strokovni tehnični knjižnici

Vpliv nekaterih faktorjev na električno prevodnost vsipa TH-peči. Ljubljana, december 1967, Poročilo metal. inštituta, s-3295.

Kontrola troškova proizvodnje — puti i sredstva za sniženje troškova. Zagreb, 1965, s-1896.

Metode rukovodjenja uredskim radom. Izd. Zavod za unapređenje proizvodnosti rada. Zagreb, 1965, s-1897.

Trifunović Milenko: Osnovni zakon o penzijskom osiguranju. Izd. »Savremena administracija«. Beograd, 1968, s-0053.

Metode linernanega planiranja. Prevod iz češčine. Sestavili sodelavci inštituta MSP. Praha, 1965, s-3294.

Perić Nedeljko: Proizvodi od bazalta i njihova upotreba u industriji. Ljubljana, 1968, s-3293.

Mole Milan: Dokumentaciona i informativna služba u poduzećima i ustanovama. »Informator«. Zagreb, 1962, s-2417.

Zbornik radova JUREMA, 1966, 1967, 1968. Zagreb, 1967, 1968.

Bradač F.: Češko-slovenski slovar. DZS, Ljubljana, 1967.

Pešić Miodrag: Priručnik za gvozdne i čelik. »Tehnička knjiga«. Beograd, 1965, s-1896.

Obrabna trdnost termično obdelanih nodularnih litin. Poročilo metal. inštituta, Ljubljana, naloga 570. Ljubljana, 1968, s-3297.

Knjigovodstvo u službi racionalnog privredjivanja. Simpozij — Opatija, april 1968, Zagreb, 1968, s-3296.

Muster J.: Izdelava mas za popravila martinov in elektropeči. Poročilo metal. inštituta v Ljubljani, 1968, s-3303.

Delitev, lagrajevanje, spodbude. Gradivo za razprave o delitvi OD v podjetjih. Ljubljana, 1968, s-3298.

Vlahović Ivan: Cijena radne efikasnosti i ekonomika asocijacije proizvođača. Zagreb, 1968, s-3306.

Očistka gazov v metalurgiji. Prevod s angleškoga. Izd. »Metallurgija«. Moskva 1968, s-2420.

Poduhin O. P.: Tonkolistovaja prokatka i služba valkov. Izdateljstvo »Metallurgija«. Moskva 1967, s-1901.

Piščulin I. P.: Analiz organizacij i upravljenja s pomošču grafičkih metodov. 1967, s-1909.

Devkin M. M.: Očistka poverhnosti detalei metallurģičeskim peskom. Izd. »Mašinostroenie«. Moskva 1968, s-1900.

Churchman C. West: Operation recherche. Eine Einführung in die Unternehmensforschung. Wien, 1961, s-2425.

Krasilnikov L. A.: Cinkovanje, luženje i patunirovanje stalnoi provoloki. Izd. »Metallurgija«. 1968, s-1911.

Krasilnikov L. A.: v šknM0ččč-rdgove Tniedmjlrdgovcrdgvrdgovcrdgvrdg Temeljni zakon o zdravstvenem zavarovanju s pojasnili. Ljubljana, 1968, s-1912.

Lužar
Stefan

Jelen
Stefka

Marija Centrih

Peter Santelj

Ivan Zajko

Alojz Dobovišek

Franc Plank

Jožef Zeme

Anton Šveglar

Umrli člani delovne skupnosti

VIKTOR ZALOKAR

Strahovito neurje, ki se je 21. junija letos razbesnelo nad Šentjurjem pri Celju, je zahtevalo poleg ogromne materialne škode tudi eno smrtno žrtev. Pod ruševinami kozolca, ki ga je podrl vrtnec viharja, je obležal naš dolgoletni sodelavec Viktor Zalokar, jemalec vzorcev v kemijskem laboratoriju.

Rojen 21. 7. 1937 v Paridolu pri

Doboju v kmečki družini je preživel tam tudi svojo mladost, dokončal je 7 rezredov osnovne

šole. Medtem se je združila nad našo domovino II. svetovna vojna z grozotnimi posledicami, kot so številne žrtve in ljudstvu, opustošenje in tako ogromna gospodarska škoda. Zalokar je doraščal, ko smo vlagali največje napore za obnovo porušene in opustošene domovine in tako dojel, kaj velja delo in kako je treba ceniti napore delovnih ljudi. Iz pasivnega območja kozjanskega predelaga je gnalo dalje od doma, da si najde stalen zaslužek in ustvari svoj dom. Prvo zaposlitev v industriji je našel pri LIP v Šentjurju, kjer je delal nekaj mesecev v letu 1959. Sredi oktobra 1960 pa se je zaposlil kot transportni delavec pri našem ekspeditu, nekaj časa je delal v skladišču in nato zopet pri ekspeditu, dokler ni 1. maja 1964 prišel med jemalce vzorcev v kemijskem laboratoriju, kjer je tudi ostal vse do svoje prezgodnje smrti.

V Bezovju pri Šentjurju si je našel življenjsko družico, s katero sta si uredila lep in topel dom in skrbela za dva sina, petletnega Jožka in še ne dve leti starega Viktorja. Vse je potekalo lepo in v redu v stalnih skrbih za družino. Tu je bila še skrb za redno ter zadovoljivo opravljanje dela v tovarni, da bi lažje izvedla na-

črte, ki sta jih kovala skrbna starša. Toda v te načrte je poseglo življenje s svojo jekleno krutostjo, elementarna nesreča je ugrabila družini skrbnega očeta, nam pa dolgoletnega dobrega sodelavca, ki ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

R. U.

GAJŠEK FRANC

Dne 30. julieja letos smo ga spremili na njegovi zadnji poti v Rogaški Slatini k poslednjemu domovanju...

V visoki starosti, na pragu 90 let, je za vedno zatisnil oči.

Pokojni tov. Gajšek Franc se je rodil 21. 11. 1878 v Kamenem pri Šentjurju kot sin srednjega kmetarja, kjer je odrasčal na kmetiji, se izšolal in nato izučil še svojega poklica.

V Železarno Štore je prišel že leta 1906 ter tukaj delal kot stavbeni mizar, na skrbi pa je imel tudi skladišče modelov, vse do svoje upokojitve leta 1949. Imel je torej 43 let delovne dobe, kar je vsekakor redek delovni jubilej.

Pokojnik je bil pri svojem delu v splošnem redkobeseden, zato pa nadvse marljiv, vesten in natančen delavec, splošno priljubljen in spoštovan. Posebna odlika je bila njegova poštenost, ki mu je bila življenjsko vodilo, kakor tudi njegova narodna zavest.

Kljub svoji starosti se je izredno zanimal za vsa dogajanja doma in po svetu; po upokojitvi je namreč živel pri svojcih v Rogaški Slatini, kjer se je vse do zadnjega zelo dobro počutil in ga je zlasti vedno zanimalo, kako je v Železarni Štore, saj ga je na kolektiv vezalo toliko spominov. Nadvse prijetne spomine je ohranil s srečanja upokojencev na Teharjah, katerega se je z veseljem udeležil leta 1966. Zvestobo do svoje sindikalne organizacije pa je ohranil — spremljala ga je do zadnjega diha, saj mu je bila poslednja želja — pozdrav in sporočilo sindikalni podružnici, da za vedno odhaja...

Kaluža Avgust

Jernejšek F.

MIHAEL PIRNAT

Zavratna bolezen je 5. julija letos pretrgala nit življenja invalidskemu upokojencu Mihaelu Pirnatu iz Teharj. Pirnat si je v mladih letih zelo prizadeval, da bi se čim več izučil. Po končani osnovni šoli se je najprej izučil kovaške obrti, potem je prišla doba motorizacije, zato se je izučil še za avtomehanika in si je kot dober avtomehanič našel zaposlitve v Celju in Mariboru. Potem

so prišla trda leta vojne, ki so mu nakopala klice zavratne bolezni. Po vojni je še delal kot avtomehanič in pozneje kot šofer in avtomehanič pri raznih celjskih podjetjih. To je bila naporna služba in Pirnatu se je jela vedno bolj oglašati bolezen, ki mu je grenila življenje in rahljala zlasti živce, saj je moral že v bolnišnice na zdravljenje pljučne tuberkuloze, skrbela pa ga je družina. Rodil se mu je sin in potrebna mu je bila stalna nega staršev, oče pa je moral v zdravilišča. Končno je dobil zaposlitev kot šofer v Železarni, kjer je bil zaposlen vse od 15. januarja 1959 do 26. marca 1963, ko je bil invalidsko upokojen. Sin je še obiskoval osnovno šolo, oče pa je že moral izpreči poklicno delo in oditi v pokoj. To ga je zelo bolelo. Bolezen se je v takih okoliščinah vedno slabšala in nad družino je legala vedno temnejša senca. Letos v začetku julija je onemogel in omahnil v smrt. Tako je tragično preminul eden številnih pljučnih bolnikov, eden naših nekdanih sodelavcev, ki bo kot dolgoletni znanec ostal v spominu vsem prijateljem in znanecem, vsem, ki sočustvujejo z ožalošeno družino.

R. U.

FILMI V ŠTORAH

7. — 8. 9. 1968 — »TISOČ KLARINETOV« — češki SCP film. Ob sodelovanju znanih čeških pevcev (HANA HEGEROVA, KAREL GOTT, EVA PILAROVA in tako dalje), je nastala vedra glasbena komedija — revija čehoslovaške lahke glasbe.

14. — 15. 9. 1968 — »SINOVI KATIE ELDER« — ameriški barvni film. Film spada med najbolj zanimive ameriške westerne in je posnet v slogu »super westernov«: epsko delo z znanimi filmskimi igralci in posneto s precejšnjimi denarnimi in ustvarjalnimi hotenji.

21. — 22. 9. 1968 — »MORITURI« — ameriški film. Drama režiserja Bernarda WICKIJA, v kateri igrajo: MARLON BRANDO, YUL BRUNNER, TROVER HOWARD in drugi. Tema filma: akcija britanske obveščevalne službe v boju z ladjo nemške trgovske mornarice, ki prevaža iz Yokohame surovo gumo za nacistično vojsko.

ŠTORSKI ŽELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik prof. Leopold Perc — Uredniški odbor: inž. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, prof. Perc Leopold, Stane Sotler, inž. Niko Zakonjšek, in Ivan Žmahar — Tiska GP »Celjski tiska« Celje.

28. — 29. 9. 1968 — »KAKO UBITI SVOJO ŽENO« — ameriški barvni film. Ameriški dramatik, scenarist in producent je ustvaril komedijo, ki govori o navdušenem samcu (JACK LEMMON), ki si služi svoj kruh z risanjem stripov. Njegovo udobno življenje se nenadoma spremeni. V neki priložnostni pijanosti se poroči. Toda njegova bujna fantazija ga pripelje pred sodišče. Obdolžen je namreč uboja svoje lepe žene.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem Železarne Štore, ki so mi v času moje obratne nezgode kakorkoli pomagali in me v hudih bolečinah tolažili, se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo sem dolžan vsem tistim, ki so darovali zame kri in mi s tem humanim dejanjem rešili življenje. Vem, da sem mnogim dolžan zahvalo, ki se ne da izreči z besedami, toda ležati moram nepremično, zaradi česar svoje zahvale za sedaj še ne morem drugače izraziti. Posebno se zahvaljujem tov. dr. Štravsovi za ves njen trud in nego, kakor tudi tov. obratovodji, Aleksandru Kranjcu, tovarišu delovodji Francu Ocvirku in vsem iz ekspedita. Vsem želim mnogo delovnih uspehov in jih tovariško pozdravljam.

KADROVSKE VESTI

V mesecu juliju 1968 so bile naslednje kadrovske spremembe v naši delovni skupnosti:

Novi člani delovne skupnosti:

KOLAR DRAGO, delavec, valjarna.

PAJK JOŽEF, delavec, valjarna.

ARZENŠEK MARJAN, delavec, valjarna.

ZAKOŠEK MIRKO, delavec, elektroplavž.

GAJŠEK BRANKO, kovač, jeklarna.

PETRUŠIČ SREČKO, strojni ključavničar, elektroplavž.

STOPINŠEK ALOJZ, strugar, valjarna.

ISKRAČ ANTON, delavec, promet.

MLINARIČ JAKOB, delavec, livarna sive litine.

POPOVIČ IVAN, zidar, valjarna.

KOŠIR STANISLAV, delavec, elektroplavž.

IVANKOVIČ MIŁAN, delavec, livarna valjev.

ZDOLŠEK MIHAEL, delavec, valjarna.

FIŠER ZVONKO, delavec, valjarna.

PUŠNIK ALOJZ, strojni ključavničar, livarna valjev.

ŽUČKO STANKO, delavec, livarna sive litine.

ANDERLIČ ANTON, delavec, livarna sive litine.

ŽVEGLER FRANC, delavec, livarna sive litine.

SOTLAR MILKO, delavec, kemični laboratorij.

KROFLIČ SILVESTER, elektromehanik, elektroobrat.

PIŠEK FERDINAND, obratni elektrikar, elektroobrat.

SPEGELJ PAVEL, delavec, valjarna.

SPOLENAK JOŽEF, delavec, valjarna.

ŠELIGA KARL, elektromehanik, elektroobrat.

PFODER JOŽEF, elektromehanik, elektroobrat.

GOBEC FRANC, rezkalec, mehanična delavnica.

BRACUN ZLATKO, strojni ključavničar, livarna sive litine.

KRUMPAK IVAN, varilec, mehanična delavnica.

ZALOŽNIK ANTON, livar, livarna valjev.

ADMAIČ JOŽICA, delavka, komunalni oddelek.

VREČAR BRIGITA, delavka, komunalni oddelek.

Drugam na delo so odšli: OPREŠNIK ANTON iz mehanične delavnice, sporazumno s podjetjem.

GERŠAK KATICA iz razvojnega oddelka, po lastni želji.

MARINŠEK MARJAN dipl. iur. iz splošnega sektorja, po lastni želji.

ARZENŠEK BOGOMIR iz komercialnega sektorja, po lastni želji.

ARZENŠEK MARJAN iz valjarne, v preizkusni dobi.

FIŠER ZVONKO iz valjarne, v preizkusni dobi.

DROFENIK FRANC iz prometa, samovoljno zapustil delo.

UŽMAH MIHAEL iz ekspedita, v poskusni dobi.

GUZEJ ELFRIDA iz komunalnega oddelka, sporazumno s podjetjem.

Zakonsko zvezo so sklenili:

JAZBEC ALOJZ iz mehanične delavnice.

TACER MIRKO iz elektroobrata.

RIBIČ IVAN iz mehanične delavnice.

Na novi življenjski poti jim želimo obilo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

KOLAR JURIJ iz valjarne.

HITI EDVARD iz direkcije.

SKALE JURIJ iz valjarne.

KOVAČ FRANC iz varnostne službe.

HRIBERNIK VILI iz direkcije.

PLAHUTA JOŽE iz mehanične delavnice.

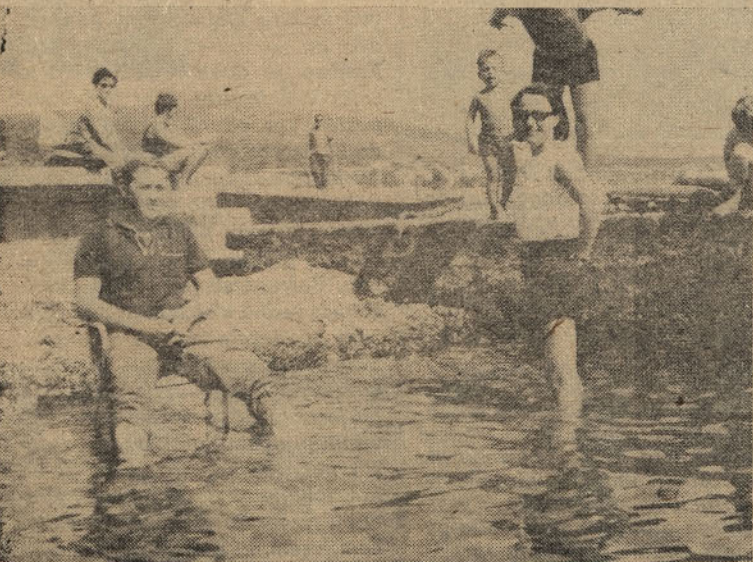
Cestitamol!

KADROVSKI SEKTOR

V SLIKI IN BESEDI

Ob malem osličku v domu na Rabu...

Nekateri so po ves dan presedeli v vodi!

...se je zbralo staro in mlado

REBUS

